

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 1433/07
19.06.2008. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Драгана Јоцића и судија поротника Мике Суботић, Зоране Ахел и Шпире Берзбрадице, чланова већа, и саветника Врховног суда Драгане Јеврић, уз суделовање записничара Славице Ћорђевић, у кривичном предмету оптужених: **АА**, кога брани адвокат АА1; **ББ**, кога бране адвокати ББ1, ББ2 и ББ3; **ВВ**, кога бране адвокати ВВ1 и ВВ2; **ГГ**, кога брани адвокат АА1; **ДД**, кога брани адвокат ДД1; **ЂЂ**, кога бране адвокати ЂЂ1, ЂЂ2 и ЂЂ3; **ЕЕ**, кога бране адвокати ЕЕ1, Е2 и ЕЕ3; **ЖЖ**, кога брани адвокат ЖЖ1; **З**, кога брани адвокат ЗЗ1; **ИИ**, кога брани адвокат ИИ1; **ЈЈ** и **КК**, чији је заједнички бранилац адвокат КК1, због кривичног дела убиства из члана 47. став 2. тачка б. Кривичног закона Републике Србије у вези члана 22. Кривичног закона Савезне Републике Југославије и других, одлучујући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Београду, оптужених **ГГ**, **ББ**, **В**, **ДД**, **ЕЕ**, **ЗЗ** и њихових бранилаца и заједничког браниоца оптужених **АА** и **ГГ**, изјављеним против пресуде Окружног суда у Београду К. 800/2006 од 16.02.2007. године, после одржаног претреса пред Врховним судом Србије као другостепеним у дане 03,04,05, 06. и 31. марта 2008. године, 01. и 02. априла 2008. године, 19, 20, 21. и 22. маја 2008. године, и 09. и 10. јуна 2008. године, у присуству заменика Републичког јавног тужиоца Марије Шушњевић, оптужених: **АА**, **ГГ**, **ВВ**, **ДД**, **ЂЂ**, **ЕЕ**, **ЖЖ**, **ЗЗ**, **ИИ**, **ЈЈ** и **КК** и њихових бранилаца, у седници већа донео, а дана 19. јуна 2008. године, јавно објавио

ПРЕСУДУ

I

УВАЖЕЊЕМ жалби Окружног јавног тужиоца у Београду, бранилаца оптужених **ЖЖ**, **ИИ**, оптуженог **ЗЗ** и његовог браниоца, у погледу одлуке о казни, и по службеној дужности у погледу правне оцене дела **ПРЕИНАЧУЈЕ** се пресуда Окружног суда у Београду К. бр. 800/2006 од 16. фебруара 2007. године, тако да гласи:

1. оптужени: **ЕЕ**, **АА**, **ББ**, **ВВ**, **ГГ**, **ДД**, **ЂЂ**, **ЖЖ**, **ЗЗ** и **ИИ**, са личним подацима као у првостепеној пресуди,

КРИВИ СУ

и то:

А) оптужени: **ЕЕ**, **АА**, **ГГ**, **ББ**, **ВВ**, **ДД**, **ЂЂ** (заједно):

- зато што су дана 03. октобра 1999. године у 12,00 часова на магистралном путу Београд-Чачак у селу __ Општина Лазаревац, код магистралног стуба број Е-259+500 метара у правцу Православне цркве, по претходном договору и плану са умишљајем покушали да лише живота оштећеног ОО председника политичке странке "О1О", и том приликом лишили живота више лица - оштећене, сада покојне ПП1, ПП2, ПП3 и ПП4, свесни својих радњи, забрањености истих и чије су извршење хтели, на тај начин што је оптужени **ЕЕ** као начелник Е1Е сачинио план о лишењу живота оштећеног ОО и са тим планом упознао оптуженог **АА**, а затим преко оптуженог **ЈЈ** начелника Е2Е дао налог за праћење и прикупљање података о

кретању оштећеног ОО, __, __ и __ одељењу овог Е2Е, па је након добијања податка да оштећени ОО са својим обезбеђењем треба да иде 03. октобра 1999. године магистралним путем Београд-Чачак кроз село __ на Равну Гору о томе обавестио оптуженог **АА** команданта Е3Е која је у саставу Е1Е, а оптужени **АА** организује групу припадника Е3Е чији је командант и то оптужене: **ББ, ВВ, ГГ, ДД** и **ЂЂ**, саопштио им план о извршењу овог кривичног дела, те након добијених и испланираних улога и задатака са службеним возилима њихове јединице пошли су на место догађаја, распоредили се на тзв., «Ибарском магистралном путу» сви у правцу Београда, чекајући унапред договорени знак оптуженог **АА**, а преко оптуженог **ВВ**, тако што је са теретним возилом марке «мм» регистарски број аа управљао оптужени **ГГ** и након добијеног телефонског знака од оптуженог **ВВ** који се од оптуженог **ГГ** налазио удаљен у правцу Београда, овај оптужени кренуо у правцу Београда и када је уочио путничко возило марке «лл» регистарски број вв и путничко возило «кк» регистарски број гг, а по претходно договореном опису возила и телефонској дојави од стране оптуженог **ВВ** да се у тим возилима налазе оштећена, сада погинула лица, нагло скренуо у леву коловозну траку, изазвао директни судар, прво са путничким возилом марке «лл», а онда и са путничким возилом марке «кк» при чему су због судара и задобијених повреда на лицу места изгубили живот: ПП1 услед унутрашњег искрвављења у леву грудну дупљу из расцепа десне преткоморе срца и срчане кесе, који се налазио у путничком возилу марке «лл», ПП2, услед разорења по живот важних центара због прелома костију лобање и искрвављења и расцепа срца, аорте, јетре и слезине; ПП3, услед разорења по живот важних можданих центара, искрвављења и расцепа срца, аорте, слезине и јетре и раскиданих крвних судова и многобројних прелома костију; и ПП4, услед искрвављења из расцепа јетре и опорњака и поремећаја дисања услед удисања крви из раскиданих крвних судова око прелома костију лица, а који су се налазили у путничком возилу марке «кк», а оштећени ОО задобио лаке телесне повреде у виду повреде главе - површне ране коже дужине 8 цм и ширине 1 цм у левом теменом пределу, а који се налазио као сувозач у путничком возилу марке «лл», након чега оптужени **ГГ** излази из кабине и на удаљености од око 100 метара у правцу Београда улази на задње седиште путничког возила марке «јј» __ боје, са којим је управљао оптужени **ББ**, а са њим у возилу били оптужени **ЂЂ** и **ДД**, пошли према Београду где су се нашли у близини Лазаревца са оптуженим **АА** који их је чекао у __ возилу марке «кк» и оптуженим **ВВ** који се налазио у комби-возилу __ боје, а затим сви отишли у базу Е3Е ии, након чега су се разишли, после чега је оптужени **ЕЕ** у намери прикривања извршења овог кривичног дела уништио списе и службене књиге и омогућио да се набави друго теретно возило сличних карактеристика као возило са којим је извршено кривично дело, па је у тој намери подстрекао оптуженог **ЗЗ** и оптуженог **ЖЖ**, на тај начин што је после неколико дана након извршеног кривичног дела затражио: од оптуженог **ЗЗ** __ да му донесе из __ регистар возила и пратећу документацију за регистарске таблице аа што је овај и учинио, па када је видео да је тај регистарски број уведен у специјалну евиденцију е1е из регистра исцепао шест задњих листова и уништио их од регистарског броја аа0 до регистарског броја аа30, међу којима је и документација за регистарски број аа која се односила на наведени регистарски број, а чија се таблица налазила на камиону са којим је извршено кривично дело и остала на лицу места, а затим књигу - регистар након уништења листова вратио оптуженом **ЗЗ**, а затим неутврђеног дана октобра месеца 1999. године од **ЖЖ** затражио да се Е4Е додели на коришћење теретно возило марке «мм» сличних карактеристика претходном са којим је извршено кривично дело, што је овај и урадио, па је додељено друго теретно возило __, превезено у Е3Е __, где је префарбано, уместо постојеће жуте у __ боју, на исто стављене регистарске таблице дд, да би се касније тај камион приказивао јавности као прави и једини камион те врсте у власништву МУП-а Републике Србије - Републичке државне безбедности, односно Е3Е,

чиме су у саизвршилаштву извршили кривично дело тешко убиство из члана 114. тачка 9. у вези члана 33. Кривичног законика.

Б) оптужени **ЖЖ**,

зато што је неутврђеног дана месеца октобра 1999. године у Београду са умишљајем помогао извршиоцима кривичног дела тешког убиства из члана 114. тачка 9. Кривичног законика, описаног под тачком 1-А, изреке ове пресуде, да не буду откривени, свестан својих радњи и забрањености истих, тако што је у својству директора Е5Е подстрекнут од оптуженог **ЕЕ** после извршеног кривичног дела које је извршено дана 03. октобра 1999. године и знајући да је кривично дело извршено, набавио друго теретно возило марке «мм» са бројем шасије __ и број мотора __ сличних карактеристика као возило којим је извршено кривично дело, и наложио радницима Е5Е РР1, РР2, РР3 и РР4, да се у књизи контролних моторних и прикључних возила у којој се води евиденција возила додељених од стране Е5Е на коришћење другим корисницима, измени податак да је камион који је употребљен за извршење кривичног дела, марке «мм» број шасије __ и броја мотора __ додељен мп и напише да је истог дана овај камион додељен мк, па је сачињено решење број 04/2 бр. Д. 11728/2 и 11728/3 са овим неистинитим садржајем,

чиме је извршио кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 3. у вези става 1. Кривичног законика;

В) оптужени **ЗЗ** и **И**,

зато што су у току октобра 1999. године у Београду, са умишљајем помогли учиниоцима кривичног дела тешког убиства из члана 114. тачка 9. Кривичног законика описаног под тачком 1-А, изреке ове пресуде,

да не буду откривени, свесни својих радњи и забрањености истих, тако што је оптужени **ЕЕ** као __ после извршеног кривичног дела које се догодило дана 03. октобра 1999. године на тзв., «Ибарском магистралном путу», затражио од оптуженог **ЗЗ**, __ да му донесе регистар возила и пратећу документацију за регистарске таблице број аа од којих је једна пронађена на месту догађаја, па је оптужени **ЗЗ** преко оптуженог **ИИ**, __, а знајући да је кривично дело извршено, преузео регистар возила и пратећу документацију и предао оптуженом **ЕЕ**, да би након месец дана поново преузео исту од оптуженог **ЕЕ** и вратио оптуженом **ИИ** не проверавајући да из регистра недостаје шест задњих листова у којима је била уписана и регистарска таблица број аа на име Е1Е, а затим умишљајно подстрекао оптуженог **ИИ** да даје непотпуне одговоре на дописе начелника ммп изостављајући да су таблице биле регистроване на возило «љљ» које припада Е1Е и које је одјављено око 1994. године и да је једна регистарска таблица изгубљена, што је **ИИ** учинио одговорима 04-428/99 од 11. октобра 1999. године и 04-483/99 од 08. новембра 1999. године, свестан својих радњи, забрањености истих и знајући да се ти подаци односе на регистарску таблицу која је нађена на лицу места приликом извршења кривичног дела описаног под тачком 1-А, изреке ове пресуде и да на тај начин помаже да извршиоци кривичног дела не буду откривени,

- чиме је оптужени **ЗЗ** извршио кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела у подстрекавању из члана 333. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. Кривичног законика, а оптужени **ИИ** кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 3. у вези става 1. Кривичног законика.

Претходно суд оптуженима: **ЕЕ, АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД** и **ЂЂ**, за извршено кривично дело применом члана 4., 42, 43. и 45. Кривичног законика утврђује појединачне казне и то:

оптуженима: **ЕЕ, АА** и **ГГ** казне затвора у трајању од по **40-четрдесет година;**

оптуженима: **ВВ** и **ДД** казне затвора од по **30-тридесет година;**

оптуженима: **ББ** и **ЂЂ**, казне затвора у трајању од по **20-двадесет година.**

За овим суд на основу члана 62. Кривичног законика оптуженима **ЕЕ, АА, ВВ, ЂЂ, ББ, ДД** и **ГГ**, узима као утврђене казне затвора по пресуди Врховног суда Србије Кж. I о.к. 2/06 од 26. маја 2006. године, и то:

Оптуженом **ЕЕ**, казну затвора у трајању од **15-петнаест година;**

Оптуженом **АА** казну затвора у трајању од **40-четрдесет година;**

Оптуженом **ВВ** казну затвора у трајању од **40-четрдесет година**, у коју му се има урачуанати време проведено у притвору од 28. марта 2003. године па надаље;

Оптуженом **ДД** казну затвора у трајању од **35-тридесетпет година;**

Оптуженом **ЂЂ** казну затвора у трајању од **30-тридесет година** у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.04.2003. године па надаље;

Оптуженом **ББ** казну затвора у трајању од **30-тридесет година** у коју му се урачунава време проведено у притвору од 24.03.2003. године па надаље;

Оптуженом **ГГ** казну затвора у трајању од **15-петнаест година.**

Па суд оптужене: **ЕЕ, АА, ГГ, ВВ, ББ, ДД и ЋЋ** применом члана 60. Кривичног законика, а у односу на оптужене **ЗЗ** и **ИИ** и применом члана 56. и 57. Кривичног законика,

О С У Ћ У Ј Е

и то:

- оптуженог **ЕЕ** на казну затвора у трајању од **40-четрдесет година** у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 24.02.2001. године па надаље;

оптуженог **АА** на казну затвора у трајању од **40-четрдесет година**;

- оптуженог **ГГ** на казну затвора у трајању од **40-четрдесет година** у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 24. фебруара 2001. године, па надаље;

оптуженог **ВВ** на казну затвора у трајању од **40-четрдесет година** у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 28. марта 2003. године па надаље;

оптуженог **ДД** на казну затвора у трајању од **35-тридесетпет година** у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 24. фебруара 2001. године па надаље;

оптуженог **ББ** на казну затвора у трајању од **30-тридесет година** у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 24. марта 2003. године па надаље;

оптуженог **ЋЋ** на казну затвора у трајању од **30-тридесет година** у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 12.априла 2003. године па надаље;

оптуженог **ЖЖ** на казну затвора у трајању од **1-једне године** и **6-шест месеци**;

оптуженог **ЗЗ** на казну затвора у трајању од **10-десет месеци**;

оптуженог **ИИ** на казну затвора у трајању од **6-шест месеци**.

И

У осталом делу жалбе: Окружног јавног тужиоца у Београду, бранилаца оптужених **ЖЖ, ИИ**, оптуженог **ЗЗ**, као и жалбе: оптужених **ГГ, ББ, ВВ, ДД, ЕЕ** и њихових бранилаца и заједничког браниоца оптужених **АА** и **ГГ**,

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Окружни суд у Београду, побијаном пресудом:

- у ставу I огласио је кривим оптужене АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ, због кривичног дела убиства у саизвршилаштву из члана 47. став 2. тачка 6. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС) у вези члана 22. Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ), извршеног у време, на месту и начин описан у изреци првостепене пресуде под I и за то кривично дело их осудио и то: оптуженог АА на казну затвора у трајању од 15-петнаест година, оптужене ББ, ВВ и ЋЋ на казне затвора у трајању од по 14-четрнаест година, оптуженог ГГ на казну затвора у трајању од 15-петнаест година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 24.02.2001. године, па надаље и оптуженог ДД на казну затвора у трајању од 14-четрнаест година у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 24.02.2001. године па надаље;

- у ставу II огласио је кривим оптуженог ЕЕ због кривичног дела помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 3. у вези става 1. Кривичног законика (КЗ) извршеног у време, на месту и начин описан у изреци првостепене пресуде под II и за то кривично дело га осудио на казну затвора у трајању од 8-осам година у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 24.02.1002. године па надаље;

- у ставу III огласио је кривим оптуженог ЖЖ због кривичног дела помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 3. у вези става 1. КЗ извршеног у време, на месту и начин описан у изреци првостепене пресуде под III и за то кривично дело га осудио на казне затвора у трајању од 2-две године и 5-пет месеци;

- у ставу IV огласио је кривим оптуженог ЗЗ, због кривичног дела помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела у подстрекавању из члана 333. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ и оптуженог ИИ због кривичног дела помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 3. у вези става 1. КЗ, оба извршена у време, на месту и начин описан у изреци првостепене пресуде под IV и за та кривична дела их осудио и то: оптуженог ЗЗ на казну затвора у трајању од 1-једне године и 6-шест месеци, а оптуженог ИИ на казну затвора у трајању од 9-девет месеци.

Одлучено је да сви оптужени буду ослобођени дужности плаћања кривичног поступка, а оштећени ОО и ОО1, ОО2, ОО3, ОО4 и ОО5 и ОО6 за остваривање свог имовнископравног захтева упућени су на парницу;

- у ставу V на основу члана 355. тачка 3. Законика о кривичном поступку (ЗКП) оптужени ЕЕ ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело убиства из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС, а оптужени ЈЈ и КК да су извршили кривично дело убиства помагањем из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС у вези члана 24. КЗ СРЈ, с тим да је у односу на оштећеног ОО ово кривично дело остало у покушају у вези члана 19. КЗ СРЈ, све ближе описано у изреци пресуде под V, и одлучено је да трошкови кривичног поступка у овом делу падну на терет буџетских средстава суда.

Против напред цитиране пресуде жалбе су благовремено изјавили:

- Окружни јавни тужилац у Београду (Јавни тужилац) због битних повреда одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, а у односу на осуђујући део и због одлуке о кривичним санкцијама, с предлогом да Врховни суд одржи претрес пред другостепеним судом ради отклањања недостатака првостепене пресуде на које је указано у жалби, или да побијану пресуду преиначи у осуђујућем делу у смислу жалбених навода и оптуженима АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЖЖ, ЗЗ и ИИ изрекне максималне казне предвиђене законом, а у ослобађајућем делу побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или да се побијана пресуда укине у целости и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- заједнички бранилац оптужених АА и ГГ, адвокат АА1, из свих разлога предвиђених у члану 367. ЗКП, с предлогом да се побијана пресуда преиначи и ови оптужени ослободе од оптужбе, или да се иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење. У овој жалби је стављен и захтев да оптужени и овај бранилац буду обавештени о седници већа;

- оптужени ГГ, лично, не наводећи основе побијања првостепене пресуде, а из садржине исте може се закључити да се првостепена пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, с предлогом да се иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или иста преиначи и овај оптужени буде ослобођен од оптужбе и са захтевом да буде обавештен о седници већа;

- оптужени ББ, лично, не наводећи основе побијања, а из садржине жалбе произилази да се првостепена пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања;

- бранилац оптуженог ББ, адвокат ББЗ, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, с предлогом да се првостепена пресуда преиначи и овај оптужени ослободи од оптужбе, или првостепена пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно суђење;

- оптужени ВВ, лично, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, с предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно суђење, или иста преиначи и оптужени ослободи од оптужбе. Захтевао је да буде обавештен о седници већа;

- бранилац оптуженог ВВ, адвокати ВВ1 и ВВ2, из свих разлога предвиђених у члану 367. ЗКП, с предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно суђење, пред потпуно измењеним већем, или да Врховни суд као дугостепени одржи претрес, изведе предложене доказе и правилном оценом утврђеног чињеничног стања донесе пресуду којом се овај оптужени ослобађа од оптужбе. У жалби је стављен захтев да оптужени и браниоци буду обавештени о седници већа;

- оптужени ДД, лично, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, с предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, и са захтевом да буде обавештен о седници већа;

- бранилац оптуженог ДД, адвокат ДД1, из свих разлога предвиђених у члану 367. ЗКП, с предлогом да се првостепена пресуда преиначи и овај оптужени ослободи од оптужбе, или иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, оптуженом укине притвор и са захтевом да буде обавештен о седници већа;

- браниоци оптуженог ЋЋ, адвокати ЋЋ1, ЋЋ2 и ЋЋ3, из свих разлога предвиђених у члану 367. ЗКП, с предлогом да се побијана пресуда преиначи и овај оптужени ослободи од оптужбе, или иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење. У жалби је стављен захтев да оптужени и браниоци буду обавештени о седници већа;

- оптужени ЕЕ лично, због повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, с предлогом да се првостепена пресуда преиначи и овај оптужени ослободи од оптужбе и са захтевом да буде обавештен о седници већа;

- браниоци оптуженог ЕЕ, адвокати ЕЕ1, ЕЕ2 и ЕЕ3, из свих разлога предвиђених у члану 367. ЗКП, с предлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени у потпуности ослободи одговорности, или да се првостепена пресуда укине у осуђујућем делу и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење. У овој жалби је стављен захтев да оптужени и браниоци буду обавештени о седници већа;

- бранилац оптуженог ЖЖ, адвокат ЖЖ1, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, с предлогом да се првостепена пресуда преиначи и овај оптужени ослободи од оптужбе, или да се првостепена пресуда у целисти укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и са захтевом да оптужени и бранилац буду обавештени о седници већа;

- оптужени ЗЗ, лично, из свих разлога предвиђених у члану 367. ЗКП, с предлогом да се првостепена пресуда преиначи и овај оптужени ослободи од оптужбе и са захтевом да буде обавештен о седници већа;

- бранилац оптуженог ЗЗ, адвокат ЗЗ1, из свих разлога предвиђених у члану 367. ЗКП, с предлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или иста преиначи у смислу жалбених навода и са захтевом да оптужени и бранилац буду обавештени о седници већа;

- бранилац оптуженог ИИ, адвокат ИИ1, из свих разлога предвиђених у члану 367. ЗКП, с предлогом да се иста преиначи и овај оптужени ослободи од оптужбе, или преиначи у смислу жалбених навода, или иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и са захтевом да оптужени и бранилац буду обавештени о седници већа.

На жалбу Јавног тужиоца одговоре су благовремено изјавили:

- бранилац оптуженог ДД, адвокат ДД1, бранилац оптуженог ЗЗ, адвокат ЗЗ1, бранилац оптуженог ЖЖ, адвокат ЖЖ1 и оптужени ЕЕ у којима су остали при наводима из жалби и с предлогом да се жалба Јавног тужиоца одбије као неоснована;

- бранилац оптужених ЈЈ и КК, адвокат КК1, с предлогом да се жалба Јавног тужиоца одбије као неоснована и са захтевом да оптужени и овај бранилац буду обавештени о седници већа.

Републички јавни тужилац поднеском Ктж. бр. 1662/07 од 12.07.2007. године, предложио:

1. да Врховни суд уважавајући као основане жалбе Јавног тужиоца и као делимично основане жалбе бранилаца оптуженог ЕЕ, адвоката ЕЕ1, ЕЕЗ и ЕЕ2;

А) преиначи првостепену пресуду у њеном осуђујућем делу у тачкама I, III и IV изреке пресуде и то само у погледу одлуке о казнама тако што ће оптуженима АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ изрећи казне затвора у трајању од по 40-четрдесет година, а оптуженима ЖЖ, ИИ и ЗЗ изрекне казне затвора у дужем временском трајању, а да се жалбе ових оптужених и њихових бранилаца одбију као неосноване.

Б) делимично укине првостепена пресуда и то у њеном осуђујућем делу у односу на оптуженог ЕЕ за кривично дело описано у тачки II изреке и у њеном ослобађајућем делу у односу на оптужене ЕЕ, ЈЈ и КК за кривична дела описана у тачки V изреке пресуде и у том делу предмет врати првостепеном суду на поновни претрес и одлуку, или да

2. по службеној дужности и уважањем жалби Јавног тужиоца оптужених ГГ, ЕЕ, ББ, ВВ, ДД и ЗЗ и њихових бранилаца, као и заједничког браниоца оптужених АА и ГГ укине првостепену пресуду и предмет врати истом суду на поновни поступак и одлуку.

Врховни суд Србије, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, судија Предрага Глироријевића, Драгана Јоцића, Зорана Таталовића и Миодрага Вићентијевића, је одржао седницу већа дана 5,6, 7, и 8. новембра 2008. године у смислу члана 375. ЗКП у присуству заменика Републичког јавног тужиоца Мирјане Илић, оптужених и њихових бранилаца означених у уводу изреке ове пресуде, осим оптуженог ББ и његовог браниоца, адвоката ББЗ који нису тражили присуство седници већа и у одсуству уредно обавештених бранилаца адвоката ЕЕ2, ЋЋ1 и ЋЋ2.

На овој седници размотрени су комплетни списи овог кривичног предмета заједно са побијаном пресудом, оцењени сви наводи и предлози у изјављеним жалбама и одговорима на жалбу Јавног тужиоца, став Републичког јавног тужиоца изнет у цитираном поднеску, па је након саслушања и објашњења предлога странака датих у седници већа, а по завршеној седници већа, одлучено је да се у овој кривичноправној

ствари одржи претрес пред овим судом као другостепеним у смислу одредбе члана 376. став 2. ЗКП, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, ради поновног извођења одређених доказа, или евентуалног извођења нових доказа које предложи странке, или суд одреди по службеној дужности, а постоје и оправдани разлози да се предмет не врати првостепеном суду на поновни главни претрес. Наиме, веће је оценило, да се ради о сложеном предмету, са више оптужених и у којем се суди за више кривичних дела, који обухвата мноштво чињеница и доказа, а сумња у исправност утврђеног чињеничног стања испољава се само у погледу неких одлучних чињеница, а појавила се и потреба за извођењем нових доказа. У таквој ситуацији по оцени већа било би веома несврхисходно укинути првостепену пресуду, понављати целокупни гломазни првостепени поступак, изводити бројне доказе и утврђивати безброј чињеница, одуговлачити поступак, гомилати трошкове, а с друге стране, првостепена пресуда је два пута укидана и предмет враћан на поновно суђење, а првостепени суд је упорно остајао на својим првобитним становиштима и није поступао по јасним примедбама и налозима вишег суда.

На претресу пред Врховним судом као другостепеним, одржаном у дане како је то наведено у уводу ове пресуде у присуству свих оптужених и њихових бранилаца, након разматрања првостепене пресуде и упознавања са наводима из жалби, одговорима на жалбу, изведени су следећи докази: саслушање сведока СС1 до СС8, за које је веће одлучило да буду неспоредно саслушани на претресу, као и читање исказа: сведока ОО1, СС9 до СС26; оптужених ГГ и ДД, оба од 24.02.2001. године које су дали као окривљени код истражног судије Окружног суда у Београду у предмету Ки. 187/2001, оптуженог ДД од 30.04.2001. године, који је дао истражном судији Окружног суда у Београду као окривљени у истом кривичном предмету, као и записник о суочењу од 30.04.2001. године између тада окривљених ДД и ЕЕ код истражног судије Окружног суда у Београду у истом кривичном предмету, оптуженог ББ дат у полицији од 01.04.2003. године као осумињени, а чије читање је дозвољено решењем Врховног суда Србије Кри. 223/08 од 02.04.2008. године у смислу члана 333. став 5. Законика о кривичном поступку («Службени гласник РС», бр. 46/2006), а на сагласан предлог странака изведени су следећи докази: прочитане су све одбране оптужених ГГ и ДД које су ови оптужени давали у првостепеном поступку, извршен увид у списе Општинског суда у Лазаревцу Ки. 72/79, посебно предлог за предузимање истражних радњи Ктн. бр. 128/99 од 08.10.1999. године, извршено у вид списе Окружног суда у Београду Ки. 187/01 посебно у предлог за предузимање истражних радњи Окружног јавног тужиоца у Београду Ктн. 478/2003 од 30.01.2001. године, извршен увид у списе Окружног суда у Београду – Посебно одељење Кп. 6/03, а посебно у пресуду под тим бројем од 18. јула 2005. године, извршен увид у пресуде Врховног суда Србије: Кж. I о.к. 2/06 од 26.05.2006. године; Кж. III о.к. 1/06 од 09.03.2007. године; Кзп. о.к. 6/06 од 09.07.2007. године и Кзп. о.к. 3/07 од 25.01.2008. године, а усвајањем предлога браниоца оптуженог АА и ГГ извршен је увид у записник о одузетим предметима од оптуженог ГГ, прочитано вештачење таблица БЕ 2015/99 вештака ШШ, прочитан део налаза и мишљења вештака саобраћајне струке ШШ1 са записника о главном претресу од 11.02.2005. године.

Након оцене доказа, како оних који су изведени у поступку пред првостепеним судом, тако и оних који су непосредно изведени на претресу пред другостепеним судом, и оних који су изведени читањем било исказа оптужених и сведока из првостепеног поступка и њиховом поновном оценом, тако и оних који су изведени читањем списа, оцене навода у жалбама и одговорима, и предлога странака, и речи на претресу, Врховни суд је нашао:

1. да првостепену пресуду, на основу чињеничног стања утврђеног на претресу пред овим судом треба преиначити и оптужене ЕЕ, АА, ГГ, ББ, ВВ, ДД и ЋЋ огласити кривим и осудити за кривично дело тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. тачка 9. у вези члана 33. Кривичног законика (КЗ), извршеног у време, на месту и начин утврђен у изреци ове пресуде у ставу I тачка 1. под А). На тај начин делимично је уважена жалба Јавног тужиоца, а жалбе изјављене у корист ових оптужених одбијене као неосноване.

На овом месту нужно је рећи да по оцени овог суда жалбени наводи Јавног тужиоца и жалби изјављених у корист ових оптужених који се односе на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 7. (суд својом пресудом није потпуно решио предмет оптужбе), тачке 8. (оптужба је прекорачена) и тачке 11. Законика о кривичном поступку (ЗКП – изрека пресуде је неразумљива, противречна сама себи и разлозима пресуде, нема разлога о одлучним чињеницама, или су исти нејасни и у знатној мери противуречни и постоји знатна противуречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини исправа или записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа и записника) - у овој процесној ситуацији, када је пред овим судом као другостепеним одржан претрес и у односу на ове оптужене, на основу напред наведених и изведених доказа и доказа из првостепеног поступка утврђено ново чињенично стање, другачије од чињеничног стања из првостепене пресуде, немају значај истакнутих повреда кривичне процедуре. Ово и стога, јер су по оцени Врховног суда оне последица погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене закона, због чега су и жалбени наводи због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у првостепеном поступку и побијаној пресуди, с обзиром на ново утврђено чињенично стање, засада без значаја.

Неосновано се жалбама браниоца оптужених АА и ГГ, оптуженог ДД и његовог браниоца, браниоца ББ, оптуженог ВВ и његовог браниоца и браниоца оптуженог ЂЂ побија првостепена пресуда због битних повреда одредаба кривичног поступак из члана 368. став 1. тачка 10. Законика о кривичном поступку (ЗКП) тиме што се тврди да се пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама овог Законика не може заснивати.

Жалбе ову повреду виде у томе што се тврди да се пресуда заснива пре свега на исказу оптуженог ББ из предкривичног поступка у полицији од 01. априла 2003. године и исказима оптужених ГГ и ДД датих у истрази, јер исти нису дати у складу са Закоником о кривичном поступку (ЗКП) прописно упозорени о својим правима из члана 13. став 3. ЗКП, а исказ тада осумњиченог ББ је морао бити издвојен, с обзиром на одлуку Уставног суда Србије број 93/03 од 08.07.2004. године којом је утврђено да одредбе по којима је МУП могао да држи лице до 30 дана није у сагласности са Уставом и законом и истовремено прогласио ништавим све одлуке донете у време ванредног стања, а противне одредбама Законика о кривичном поступку, с обзиром да осумњичени ББ није саслушан у року од 48 сати, према њему није укинута задржавање, што значи да је овај тада осумњичени био лице противправно лишено слободе и у време када је давао изјаву у својству осумњиченог, а према оптуженима ГГ и ДД је коришћена обмана и превара да дају такве исказе у истрази лажним обећањем да ће њима и њиховим породицама бити промењен идентитет, те да ће добити одговарајућа документа, да ће бити донет закон о заштити сведока, да ће бити у притвору пет до шест месеци и да ће им бити исплаћена накнада у новцу, а ово из следећих разлога:

Тачно је то што се наводи у изјављеним жалбама, посебно у жалби браниоца оптужених ГГ и АА да оптужени ГГ и ДД на поменути записницима о испитивању окривљених од 24.02.2001. године нису упозорени у смислу члана 13. став 3. Законика о кривичном поступку. Таквог упозорења нема ни на записнику о испитивању окривљеног ДД од 30. априла 2001. године када је и обављено и суочење између њега и оптуженог ЕЕ по поменутом записнику о суочењу.

Међутим, подносиоци жалби којима се инсистира на овој чињеници губе из вида да су оптужени ГГ и ДД износили своје одбране пред истражним судијом наведених датума, али су имали браниоце по избору и то оптужени ДД, адвоката ЛЛ1 кога је лично, како то стоји на наведеним записницима у списима, одредио за свог браниоца, а оптужени ГГ управо адвоката АА1, који га брани до окончања првостепеног поступка и у овом поступку, по пуномоћју у списима, а кога је ангажовала супруга овог оптуженог. Оба окривљена су пре давања својих исказа упозорена од стране истражног судије идентично – поучени су у смислу члана 218. став 2. Закона о кривичном поступку да нису дужни да износе своју одбрану и да одговарају на постављена питања, као и поучени у смислу члана 67. став 2. Закона о кривичном поступку о праву на браниоца, па пошто су им предочени наводи из захтева за спровођење истраге јавног тужиоца Кт. бр. 216/2001 од 24.02.2001. године изнели су своју одбрану у присуству својих наведених бранилаца.

Упозорење на садржину одредбе члана 67. став 2. Закона о кривичном поступку који се односи о праву окривљених на браниоца и поступак одређивања браниоца зависно од запрећене казне за кривично дело за које постоји основана сумња да је извршено, са аспекта оцене подобности ових записника да се у поступку користе као доказ, у конкретном случају није од значаја, јер су оба окривљена имала браниоце по избору приликом изношења својих одбрана.

У односу на упозорење из члана 218. став 2. Законика о кривичном поступку браниоци уосталом на записник нису имали никакве примедбе. Не само то, него истражни судија окривљене није упозорио само на одредбу члана 218. став 2. Закона о кривичном поступку, већ се из садржине ових записника утврђује и да је у упозорење унета потпуна садржина одредбе члана 218. став 2. Закона о кривичном поступку, а из садржине ових записника утврђује се да нису прекршене ни остале одредбе садржане у ставовима од 1. до 9. члана 218., па стога нема основа да се примени члан 218. став 10. Закона о кривичном поступку који регулише под којим условима се на исказима окривљених не може заснивати судска одлука тј., уколико је поступљено противно члану 218. став 8. и 9. тог закона.

Указивање жалби на садржину одредбе члана 13. став 3., члана 89. и 178. ЗКП, није основано, јер су то одредбе Законика о кривичном поступку које се у овом случају не могу применити. Наиме, Законик о кривичном поступку је објављен у «Службеном листу СРЈ» број 70 од 28. децембра 2001. године, а према одредби члана 577. овог Законика исти ступа на снагу три месеца од дана објављивања, дакле 28. марта 2002. године. Очигледно је да су окривљени ГГ и ДД пред истражним судијом Окружног суда у Београду одбране износили пре ступања на снагу Законика о кривичном поступку, па се валидност наведених записника о њиховом саслушању мора оцењивати према одредбама Закона о кривичном поступку («Службени лист СРЈ» 27/92 и 24/94) као важећег процесног закона у време предузимања тих истражних

радњи.

Дакле, оцена да ли су докази прибављени у складу са законом мора се ценити у односу на процесни закон који је важио у време предузимања одређене процесне радње. Конкретно то је Закон о кривичном поступку који је важио у време прибављања ових изјава, јер ретроактивна примена Законика о кривичном поступку на које се жалбе позивају није могућа. С друге стране, позивање у жалбама да је према овим оптуженима употребљена превара и обмана лажним напред наведеним обећањима у Закону о кривичном поступку овај основ није био предвиђен као разлог да се на таквом исказу не може заснивати судска одлука. Наиме, у члану 218. став 8. Закона о кривичном поступку било је предвиђено да се према окривљеном не смеју употребити сила, претња или друга слична средства (члан 259. став 3. који се односи на примену недозвољених средстава и примену медицинске интервенције којима би се утицало на њихову вољу при давању исказа) да би се дошло до његове изјаве или признања, а у ставу 10. истог члана је наведено да уколико је поступљено противно одредбама става 8. и 9. (који се односи, као што је речено на поуку браниоца и слично) овог члана на таквом исказу окривљеног се не може заснивати судска одлука.

Даље, првостепени суд правилно утврђује, а то прихвата и овај суд, о чему ће накнадно бити речи, да пасоши и личне карте на име МС и МС1 и њихове деце су од стране овлашћеног представника МУП-а РС МС2 11.05. и 05.04.2001. године преузета од Народне банке Југославије, Завода за израду новчаница и кованог новца у Београду, дакле, неколико месеци после давања изјава, а зашто су наведена документа издата су у својим исказима објаснили сведоци СС5 и СС6, у погледу којих чињеница овај суд исте у потпуности прихвата, па је до очигледности јасно да нема никаквих доказа да је према овим оптуженима коришћена обмана или превара, мада у време давања изјава то и није био основ за искључење ових записника, тј., да се због тога и на таквим записницима не може заснивати судска одлука, а сасвим је друго питање прихватљивости садржине исказа датих на тим записницима, то је већ питање чињеничног стања, а не овог жалбеног основа.

Што се тиче валидности исказа оптуженог ББ који је у својству осумњиченог саслушан 01. априла 2003. године у полицији, у преткривичном поступку, на почетку ваља рећи да је он саслушаван у време важења и сада важећег Законика о кривичном поступку и законитост његовог исказа треба ценити у светлу тог Законика. Чињеница да у записнику о саслушању осумњиченог ББ није констатовано упозорење из члана 13. став 3. ЗКП, и по оци овог суда не доводи у питање законитост његовог исказа, јер у записнику постоји констатација: «осумњичени је поучен о својим правима у кривичном поступку, пре свега о праву на браниоца, да није дужан да изнесе своју одбрану, нити да одговара на постављена питања. Након тога осумњиченом је саопштено шта му се ставља на терет постојање основане сумње..... да има право да ангажује браниоца који ће присуствовати његовом даљем саслушању, да није дужан да без браниоца одговара на постављена питања, те пошто су му предочена права прописана у члану 5. Законика о кривичном поступку, у присуству адвоката ЛЛ2, коју је обезбедио МУП Р Србије по службеној дужности, па упитан шта има да изнесе у своју одбрану, изјави».

Дакле, у свему је поступљено у смислу члана 89. став 2. ЗКП и у складу са Европском конвенцијом о људским правима из члана 6. став 3., осим што у записнику није констатовано упозорење из члана 13. став 3. ЗКП, већ је наведено да је поучен о својим правима, који су у складу са наведеним законским прописом и Конвенцијом. Према одредбама члана 89. став 2. ЗКП, орган који врши саслушање дужан је да осумњиченом или окривљеном саопшти права из члана 13. став 3. ЗКП, али ни у једном законском пропису везан за кривичну процедуру не стоји обавеза тог органа да и у записник унесе садржај тог члана и његову бројчану ознаку. Такође, дужност органа који врши саслушање је и да осумњиченом омогући поверљиви разговор са браниоцем, али не и да констатује да је тај разговор обављен, али при том треба имати у виду и одредбу члана 75. став 2. ЗКП која одређује да бранилац има право на поверљив разговор са осумњиченим који је лишен слободе и пре него што је осумњичени саслушан..., па дакле треба имати у виду да се ради о праву које бранилац има и коме је остављен избор да ли ће се тим правом корисити. Ово између осталог произилази из одредбе члана 89. став 10. ЗКП према којој се на исказу осумњиченог или окривљеног не може заснивати судска одлука само уколико осумњичени или окривљени није поучен о својим правима из члана 89. став 2. ЗКП, при чему се не тражи да сва права о којима је поучен у целокупном законском тексту морају бити унета у записник, већ је довољно да се из записника јасно види да је осумњичени или окривљени фактички упознат са тим правима, као што је у конкретном случају, док се обавеза уношења у записник целокупног текста односи на изјаву осумњиченог или окривљеног из члана 89. став 2. ЗКП у одсуству браниоца.

Како упозорење из члана 13. став 3. ЗКП улази у корпус права која осумњиченом или окривљеном припадају у кривичном поступку, а према оспореном записнику наведени осумњичени је поучен о својим правима у кривичном поступку, тада изостанак законског текста одредбе члана 13. став 3. ЗКП у записнику, не чини исказ из наведеног записника незаконитим, због чега је и овај суд прихватио као правилан закључак првостепеног суда да се ради о законитом исказу из члана 226. став 9. ЗКП који се

може користити као доказ у кривичном поступку.

Овде ваља додати да је првостепени суд и на основу исказа сведока адвоката ЛЛ2 утврдио да је тада осумњичени ББ у поверљивом разговору, пре његовог саслушања, упознала се са његовим начином одбране, а трајање поверљивог разговора Законом није одређено и несумњиво је да зависи пре свега од опредељења осумњиченог како ће се у поступку бранити. То је, самим тим и право осумњиченог који се самостално опредељује да ли ће га, како и колико дуго користити, а сведок ЛЛ2 у свом исказу објашњава опредељење осумњиченог ББ, и како се определио за коришћење овог права, па се самим тим и определио за временско трајање поверљивог разговора.

На законитост и валидност наведеног записника тада осумњиченог ББ, не утичу и наводи из жалбе његовог браниоца да се овај осумњичени на записницима на странама 2, и 3, потписао иницијалима, јер одредбом члана 177. став 2. ЗКП, записник потписује саслушано лице и Законик не прописује да ли ће то бити скраћени, пуни или потписи иницијалима. Уосталом овај оптужени на записнику о испитивању окривљеног у предмету Ки. бр. 1439/03 од 25.12.2003. године на првој страни се такође потписао само иницијалима «ДМ».

Као што је речено на самом почетку оспореног записника о испитивању тада осумњиченог ББ констатовано је да му је саопштено шта му се ставља на терет и постојање основане сумње да је извршио одређено кривично дело, зато се и по оцени овога суда неосновано жалбом браниоца овог оптуженог указује да овај записник није валидан јер тада осумњиченом није прочитана кривична пријава и недостатак те констатације да је прочитана кривична пријава не доводи у сумњу ваљаност овог доказа, а тада осумњичени ББ није у смислу члана 89. став 3. ЗКП то захтевао у ком случају би орган који га саслушава био дужан да му омогући да непосредно пре првог саслушања прочита кривичну пријаву.

Неосновано се жалбом браниоца оптужених АА и ГГ оспорава законитост и валидност истог записника о саслушању осумњиченог ББ од 01.04.2003. године, с обзиром на наведену Одлуку Уставног суда Србије, јер је исти саслушаван у време важења наредбе о посебним мерама које се примењују за време ванредног стања («Сл. гласник РС», 22/03 од 12.03.2003. године) с обзиром да је био у стању противправног лишења слободе по наведеној наредби и није саслушан у року од 8 часова пред органима унутрашњих послова нити је изведен пред истражног судију у року од 48 часова од тренутка лишења слободе, а ово из следећих разлога:

Тачно је да је Уставни суд Србије својом Одлуком Иу. бр. 93/03 од 08.07.2004. године која је објављена у «Службеном гласнику» Републике Србије, број 83/04 од 23.07.2004. године, утврдио да тачка 2. става 1. и 3. Наредбе о посебним мерама које се примењују за време ванредног стања, а која се односе на право МУП-а да принудно доведе и задржи у службеним просторијама до 30 дана лице које угрожава безбедност других грађана или безбедност Републике и да такво лице нема право на браниоца у смислу ЗКП-а, у време важења нису биле у складу са Уставом и законом. Због тога, према одредби члана 57. Закона о поступку пред Уставним судом и правном дејству њихових одлука, сви оптужени који су задржани од стране МУП-а дуже од 48 часова, а на основу наведене наредбе, имају право да од надлежног органа траже измену појединачног акта, а у конкретном случају то је «решење о задржавању» које је донето на основу неуставног и незаконитог општег акта поменуте наредбе. Даље, ако се изменом појединачног акта не могу отклонити последице настале услед примене општег акта, за који је утврђено да је неуставан, Уставни суд може одредити да се последице отклоне повраћајем у пређашње стање, накнадом штете и на други начин – члан 58. истог закона.

У конкретном случају појединачни акт је решењем МУП-а Србије о задржавању у трајању од 30 дана донет и извршен на основу општег акта, за који је Одлуком Уставног суда утврђено да није у складу са Уставом и Законом, а то решење је постало правноснажно пре ступања на снагу Одлуке Уставног суда, то се на исто не може применити одредба члана 56. став 1. Закона о поступку пред Уставним судом и правном дејству његових одлука, јер та одредба регулише само односе који су настали пре дана објављивања Одлуке Уставног суда, ако до тог дана нису правноснажно решени. У конкретном случају појединачни акт - решење о задржавању, постало је правноснажно и извршно пре објављивања Одлуке Уставног суда због чега је изостала могућност измене тог решења – члан 57. истог закона и обуставе његовог извршења – члан 56. став 3., већ наведени оптужени као сатисфакцију за незаконито задржавање дуже од 48 часова има право на накнаду штете, чиме се према одредбама члана 58. наведеног закона отклањају последице незаконитости.

Из чињенице да је оптужени ББ дао исказ у својству осумњиченог у смислу члана 226. став 9. ЗКП, од стране Органа унутрашњих послова задржан на основу неуставног општег акта дуже од 48 часова, не може се изводити закључак да је његов исказ из преткривичног поступка незаконит. Ово стога, што се одлука о неуставности и незаконитости наредбе односи само на трајање, задржавање и ускраћивање права на браниоца, док се валидност датих исказа утврђује на основу Законика о кривичном поступку. Дакле, иако од стране Органа унутрашњих послова у преткривичном поступку нису поштовани рокови из члана 229. став 1. и 6. ЗКП, и по налажењу Врховног суда тај пропуст није од утицаја на валидност исказа осумњиченог ББ дат у смислу члана 226. став 9. ЗКП.

При овом, Врховни суд је посебно имао у виду чињеницу да је оптужени ББ, тада осумњичени, у време давања исказа који се жалбама оспорава, од 01. априла 2003. године већ био лишен слободе у предмету Окружног суда у Београду - Посебно оделење Кп. бр. 6/03 од 24.03.2003. године, па се у конкретном случају, у односу на овај кривични предмет, напред наведени наводи из жалбе везани за Одлуку Уставног суда не могу ни односити, јер у овом кривичном предмету оптужени ББ није био ни лишаван слободе, али је Врховни суд поштујући одредбу члана 392. ЗКП одговорио на напред описани начин и на овај жалбени навод.

Имајући све напред у виду закључак је и Врховног суда да су искази оптужених ГГ и ДД оба од 24.02.2001. године које су дали као окривљени истражном судији као и исказ оптуженог ДД од 30.04.2001. године који је дао истражном судији и записник о суочењу од 30.04.2001. године и исказ оптуженог ББ дат у полицији од 01.04.2003. године прибављени, састављани и самим тим законити и у складу са важењем одговарајућег закона о кривичној процедури који је важио у време предузимања тих истражних радњи, тако да могу бити доказ који се може користити у кривичном поступку, па их је и Врховни суд као другостепени користио, а сасвим је друго питање валидности садржине ових доказа, то је већ питање чињеничног стања, а не овог жалбеног основа, а из којих разлога су одбијени предлози одбране о издвајању ових записника.

2. Да су жалбе бранилаца ЖЖ, ИИ, оптуженог ЗЗ и његовог браниоца, и то само у погледу одлуке о казнама, основане, а да првостепену пресуду у односу на ове оптужене треба преиначити у погледу правних чињеница правилном применом кривичног закона као у изреци ове пресуде у ставу I тачка 1. под Б) и В);

3. Да жалба Јавног тужиоца у ослобађајућем делу која се односи на оптужене ЈЈ и КК није основана и да је првостепена пресуда у односу на ове оптужене правилна.

Став I тачка 1. под А) изреке ове пресуде.

По оцени овог суда, између побијане првостепене пресуде и изјављених жалби нема спора да се кривичноправни догађај на тзв. «Ибарској магистрали» догодио 03. октобра 1999. године, да су том приликом лишена живота четири лица и то: ПП1, ПП2, ПП3 и ПП4 и да је покушано убиство ОО, председника политичке странке «О10».

Јавни тужилац и сада у жалби и речи на претресу одржаном пред Врховним судом, тврди и понавља да су оптужени ЕЕ, АА, ББ, ВВ, ГГ, ЋЋ, КК и ЈЈ извршили кривична дела према поднетој оптужници Кт. 217/01 од 25.04.2005. године измењене 21.12.2006. године, којом су обједињени и измењени раније подношени оптужни акти који су наведени у првостепеној пресуди.

Насупрот тим тврдњама Јавног тужиоца, стоје тврдње одбране наведених оптужених, да нема доказа да су они извршили кривична дела за која су и како оптужени, и да је супротно утврђење првостепеног суда последица пре свега погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања које је последица погрешне оцене доказа, уз постојање одређених битних повреда одредаба кривичног поступка ближе наведених и објашњених у жалбама и речима одбране на претресу пред овим судом, а о којима је напред било речи.

Одлучујући и решавајући о овим супротстављеним тврдњама, Врховни суд је, као другостепени, после одржаног претреса утврдио чињенично стање као у изреци ове пресуде у ставу I тачка 1. под А), а наиме:

Да је оптужени ЕЕ био начелник Е1Е, оптужени АА командант Е3Е која је у саставу Е1Е, а оптужени ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ припадници те јединице оптужени ЈЈ начелник Е2Е, оптужени ЗЗ, начелник Е6Е, оптужени ЖЖ директор Е5Е, а оптужени ИИ начелник Е6ЕБ. Пред крај лета и у јесен 1999. године дошло је до усложњавања безбедносне ситуације, а странка оштећеног ОО «О1О» је била странка која је највише организовала протесте и демонстрације са великим бројем људи који су за циљ имали свргавање режима тадашњег председника Слободана Милошевића. Иначе, читав низ година уназад било је организовано тајно праћење оштећеног ОО и његових сарадника од стране Е1Е, а пар недеља пре критичног догађаја оптужени ЕЕ је издао налог да се то праћење интензивира и врши двадесетчетворочасовни надзор над кретањем оштећеног ОО. У том циљу издао је налог оптуженом ЈЈ да то праћење спроведе, који је у том циљу дао налог за праћење и прикупљање података о кретању оштећеног ОО, __, __ и __ одељењу Е2Е и о прикупљеним подацима о кретању оштећеног ОО обавештавао оптуженог ЕЕ. Овај налог оптужени ЕЕ је дао јер је сачинио план о лишењу живота оштећеног ОО, а у истом циљу поред наведеног налога са планом о лишењу живота оштећеног ОО упознао је оптуженог АА. Оптужени АА у циљу реализације овог плана организује групу припадника Е3Е и то оптужене ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ. Оптужени АА ове оптужене упознаје с тим планом, с тим што их не упознаје са свим детаљима, а наиме, не упознаје их ко је циљ напада, да је то оштећени ОО, већ да се наводно ради о више лица припадницима «албанске мафије» са којим планом су се сагласили ови оптужени. Оптужени АА је осталим оптуженима припадницима Е3Е објаснио да се наредних неколико дана очекује наилазак припадника «албанске мафије», који су требали са својим возилом да иду Ибарском магистралом из правца Београда и који су превозили новац на подручје Косова за припаднике ОВК-а. План се састојао у томе да се са теретним камионом изазове директан судар са њиховим возилом и да се на тај начин ликвидирају као и да возач камиона буде оптужени ГГ, јер је једини он знао да вози теретни камион. Такође је договорено да ће плави службени комби возити оптужени ВВ чији је задатак био да јави наилазак возила у којима је «албанска мафија» а да ће у другом возилу марке «јј» __ боје бити оптужени ЋЋ, ДД и ББ чији би задатак био да после судара који ће да изазове ГГ са камионом и аутомобилом у коме су припадници «албанске мафије» покупе оптуженог ГГ и омогуће бекство са лица места. Иначе, оптужени ВВ, ББ, ДД и ЋЋ су неколико дана пре спорног дана обилазили трасу како би изабрали најповољније место за праћење где ће бити безбедно паркирани, а и оптужени ГГ је такође обилазио трасу како би изабрао најповољније место за изазивање удеса.

Сва напред наведена возила и то камион марке «мм» четвороосовинац, __ боје, комби __ боје, «јј» __ боје и «кк» __ боје био је власништво Е4Е-а и по тако створеном плану и подели улога критичног дана 03.октобра 1999. године оптужени АА и остали припадници Е3Е-а оптужени ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ су по истом поступили и извршили конкретну радњу извршења како је то описано у изреци ове пресуде у ставу I тачка 1. под А) када је оптужени АА телефоном јавио оптуженом ВВ о наиласку наводно «албанске мафије», а овај оптужени телефоном обавестио оптуженог ГГ који је био у камиону о наиласку возила после чега је овај оптужени управљајући наведеним камионом макре «мм» рег. бр. аа кренуо и када је уочио наведена путничка возила марке «лл» и «кк», која су се кретала правилно својом десном коловозном траком у смеру свог кретања и у сусрет камиону којим је управљао опт. ГГ, нагло скренуо у леву коловозну траку и изазвао директни судар прво са путничким возилом марке «лл» а онда и са путничким возилом марке «кк» при чему су због судара и задобијених повреда повреда на лицу места изгубили живот наведена лица, а оштећени ОО задобио лаке телесне повреде у виду повреде главе – површне ране коже дужине 8 см и ширине 1 см у левом теменом пределу.

У моменту када је оптужени ГГ кренуо са камионом оптужени ББ, ЋЋ и ДД су се налазили у путничком возилу марке «јј» __ боје, пустили га испред себе на раздаљину од 100 до 150 метара, а затим су кренули за тим возилом пратећи камион којим је управљао оптужени ГГ, када је дошло до судара камиона и наведених возила они су смањили брзину и полако прошли поред лица места, видели су да је камион слетео с пута и од тог места када су прошли око 100 метра у правцу Београда, приметили су оптуженог ГГ, зауставили аутомобил у који је ушао оптужени ГГ и наставили вожњу «Ибарском магистралом» у правцу Београда, кренули према Лазаревцу и на изласку из Лазаревца чекао их је оптужени АА у свом службеном возилу, а после удеса возилом марке «јј» управљао је ДД.

На том месту где су се зауставили оптужени АА је питао оптуженог ББ да ли је све у реду, да ли су сви добро и када му је овај то потврдно одговорио оптужени ББ је изашао из возила марке «јј» и сео у возило оптуженог АА на месту сувозача који је у току вожње обавио телефонски разговор, после чега су поново дошли у ии на место где их је чекао оптужени ВВ, а затим је стигао и оптужени ДД са возилом макре «јј» у коме су били оптужени ГГ и ЋЋ.

Видели су да оптужени ГГ јако лоше изгледа, па су га зато питали како се осећа, на шта им је он одговорио да је добро, па су оптужени ББ и оптужени ВВ сели у комби и отишли у __ на Аутобуску станицу, како би оптужени ГГ отпутовао у __, а затим оптужени ББ и ЋЋ возилом марке «јј» отишли у __ или __, а оптужени ДД и АА отишли у __.

Неколико дана после критичног догађаја оптужени АА и оптужени ББ, ГГ, ДД, ЋЋ и ВВ су се састали у бази ЕЗЕ, где је оптужени АА био љут због целог овог догађаја, посебно због тога што нису скинуте службене таблице са камиона и што је тај камион дан пре удеса вожен код вулканизера због крпљења гума и испостављен рачун мп. Том приликом оптужени АА је рекао да ће набавити исти такав камион како би прикрио порекло камиона којим је изазван наведени удес и после извесног времена оптужени АА је позвао оптужене ДД, ГГ, ВВ, ЋЋ и ББ у њихову базу ЕЗЕ и ту у бази су затекли __ камион четвороосовинац који су офарбали у __ боју, а како није било марке «мм» ставили су знак «мм», а на бочна стакла камиона ставили лепљене бројеве __, тако да је овај камион који је префарбан изгледао као камион који је изазвао удес.

После спорног догађаја оптужени ЕЕ у намери прикривања извршења кривичног дела уништио је списе и службене књиге и омогућио да се набави друго теретно возило сличних карактеристика као возило са којим је извршено кривично дело, изазван судар, па је у тој намери подстрекао оптуженог ЗЗ и оптуженог ЖЖ на начин утврђен у изреци ове пресуде став I тачка 1, под А) па је то непотребно сада понављати.

У односу на поједине одлучне чињенице, а које су утврђене у првостепеној пресуди, и то: у погледу својстава оптужених и оштећеног АА; праћења и прислушкивања оштећеног АА као председника политичке странке «О10», а по налогу Е1Е уназад неколико година у односу и у време критичног догађаја; да је 03. октобра 1999. године на магистралном путу Београд - Чачак у селу __ теретни камион марке «мм» __ боје нагло скренуо у леву коловозну траку гледано у правцу свога кретања, а када су му у сусрет наилазила путничка возила марке «лл» и «кк» која су се кретала правилно својом коловозном траком у правцу свога кретања и изазвао судар са тим возилима услед чега су оштећени сада покојни ПП1, ПП2, ПП3 и ПП4 услед задобијених повреда изгубили живот, а оштећени ОО задобио лаке телесне повреде у виду повреде главе - површне ране коже дужине 8 см и жирине 1 см у левом теменом делу, између првостепене пресуде и жалби нема спора.

Међутим, и по оцени овога суда, основано се жалбом Јавног тужиоца оспоравају закључци првостепеног суда да се из изведених доказа не може закључити да мере тајног праћења и прислушкивања оштећеног ОО пред сам критични догађај у суштини нису биле атипичне, а ово из следећих разлога:

Тако првостепени суд из одбране оптуженог ЈЈ правилно утврђује да је он био у критичном периоду начелник Е2Е и да је оштећени ОО био предмет оперативне обраде дуго година уназад, а што је било у надлежности __ одељења које ради екстремизам и тероризам, __ одељења које се бави применом оперативне технике, а __ одељење је радило тајну пратњу и у принципу су начелници тих одељења извештај достављали њему као начелнику Е1Е које је проучавао он после селекције коју би извршили његови заменици, вршио селекцију након чега би селективне извештаје достављао или начелнику Е1Е или помоћницима по линији рада у оквиру те службе. На пар дана пре критичног догађаја дошли су до сазнања да ће оштећени ОО путовати са делегацијом на Равну Гору, а о тачном дану путовања оштећеног је сазнао од сведока СС16. Иначе, начелник Е1Е је добијао изворне материјале о непосредној активности најважнијих објеката, па је логично да је на описани начин и начелник - оптужени ЕЕ добио ифнормацију о путу ОО на Равну Гору.

Из исказа сведока СС14 првостепени суд правилно утврђује да је овај сведок био начелник __ одељења Е2Е које се углавном бави екстремизмом и слично и до 20.09.1999. године је био на одмору и када се вратио на посао његов тадашњи помоћник сведок СС15 му је рекао да је наложено од стране начелника Е2Е (а то је оптужени ЈЈ) праћење ОО на дужи период и да су о томе обавештени и у __ одељењу, па је следећег дана о томе разговарао и са оптуженим ЈЈ и овај му је тада рекао да је је то наложио начелник - оптужени ЕЕ. Са оваквим захтевом се он није слагао зато што је то време оштећени ОО био захвална личност властима, све време се залагао за превремене изборе, а то је био и основни разлог митинга опозиције који је био заказан за 21.09.1999. године тако да је странка на чијем челу је био оштећени била на супротним позицијама од других опозиционих странака. Негде десетак дана пре критичног догађаја оперативно су сазнали да ОО треба да иде на Равну Гору 02. или 03. октобра 1999. године, а људи из политичке странке «О10» скривали су ко ће тамо да иде и у ком саставу.

Критичног дана 03. октобра 1999. године око 10,00 часова када је дошао у своју канцеларију добио је позив од ЈЈ који га је звао из стана у близини и питао шта има ново и у том тренутку се није знало ко ће све ићи на овај пут и оптужени ЈЈ му је рекао да жури да треба да иде «И1И» (И1И) и да треба да се види са начелником оптуженим ЕЕ и да му он јави када оштећени и остали пођу, као и када се буду вратили, што је овај сведок и прихватио и око 12 и 13 часова оптуженом ЈЈ је јавио да у стану оштећеног ОО више нема никога из чега се може закључити да су отишли на пут и био је у колима када га је овај оптужени поново

звао и питао «где су пошли наши» пошто је могуће до Равне Горе стићи из неколико праваца из правца Београда и тада му је рекао да се нешто десило, да је била нека саобраћајна несрећа и да провери то, а сведок СС14 му је одговорио да у том тренутку то не може да учини, већ треба да се врати у канцеларију, и касније је покушавао да поново успостави везу са оптуженим ЈЈ али у томе није успео.

После критичног догађаја срео се са оптуженим ЈЈ истог је питао у вези прича да је у критичном догађају учествовао камион МУП-а и коментара у штампи, па оптужени ЈЈ му је рекао да је то само подударност пука случајност. Када се срео са оптуженим ЈЈ у __ улици тога дана овај је био сасвим миран и прибран, а са својим помоћником сведоком СС15 критичног дана, увече, када су заједно носили пошту, коментарисао је да то све није нормално и питао се да ли је могуће да начелник даје такве налоге који се не могу извршити јер у више покушаја није са ЈЈ могао да оствари контакт током поподнева и да треба чувати главу и све то преживети.

Посебно из исказа овог сведока првостепени суд правилно утврђује да је од стране оптуженог ЈЈ упознат са чињеницом да је наложено праћење ОО и то 24 часа у континуитету до заказаног митинга опозиције дана 21. септембра 1999. године и даље после митинга, да је овај оптужени захтевао исцрпне информације о оштећеном и људима око њега од раније, од опозиционог скупа у Београду у августу 1999. године и са овим налогом тзв., «тврдим праћењем» овај сведок се није слагао јер је политичка странка оштећеног ОО тада била на супротним позицијама од других опозиционих странака.

Правилно првостепени суд, из исказа сведока СС15 утврђује да је он био помоћник сведока СС14 и да је пред крај лета 1999. године дошло до безбедносног усложњавања ситуације, а интересовање за политичку странку «О1О» (О1О) је било јер је та странка највише организовала протесте и демонстрације са великим бројем људи и највећим бројем безбедносних последица за јавни ред и мир. У вези критичног догађаја никакав непосредни налог нису имали, бар три до четири дана пре 03.10.1999. године и у Одељењу је дошла задња информација у односу на оштећеног ОО да се настави као до тада примењивање активности праћења.

Пред критични догађај добили су потврдну информацију да ће оштећени у недељу 03.10.1999. године да путује на Равну Гору, а за тај пут су знали раније, али се није знао тачан датум путовања и када је та информација дошла од њихове технике, шифровано је ова порука пренета Центру. После критичног догађаја је кратко са сведоком СС14 коментарисао овај догађај и разговор је био у смислу да ће због тога догађаја и он имати проблема, да се не зна ко шта ради и да не знају како ће да извуку главе из свега. Говорећи да се не зна ко шта ради, говорили су о људима који воде ресор, начелнику ресора, његовом заменику као и начелнику Е2Е. Овом сведоку се чини да је сведок СС14 рекао да треба да ћуте, тако га је схватио, нешто у смислу «видиш да падају главе», није ближе конкретније објашњавао шта тиме мисли и сведок СС14 је са доста стрепње рекао «дај да ми чувамо главе, видиш да су ово убице» и у том смислу.

Из исказа сведока С16 утврђују се чињенице да налог за примену мере тајног праћења ОО дат од стране __ одељења, конкретно од СС15, пар дана раније пре критичног догађаја, а оптужени ЈЈ му је рекао и да ће ОО можда тих дана ићи на пут, па је ово пренео шефовима свог одељења, јер је он у то време био начелник __ одељења Е2Е како би они адекватно могли да се припреме за праћење оштећеног ОО ван Београда. Критичног дана 03.10.1999. године јавио се проблем идентификације у којим колима се налази оштећени ОО и на крају је добио информацију да је на пут кренуо црни џип у коме је била ОО1, али и два возила са тамним стаклима и нису знали у којим колима је ОО, па су њихове екипе наставиле праћење та два возила. Како нису знали у којим колима је ОО и пошто је требало ићи ван Београда, послао је руководиоце смене НН1 и НН2, свог пуномоћника да такође крену на терен и помогну екипама и све податке до којих је дошао преносио је сведоку СС15 као и у ранијим случајевима, а о критичном догађају обавештен је од стране сведока НН2. Овај сведок се изјашњавао и у погледу чињенице да га је тога дана око 10 часова пре подне телефоном позвао оптужени ЈЈ и рекао му да њему јави када ОО крене на пут и друге податке, што је овај и учинио, а такво обавештење и податке је доставио __ одељењу.

И сведоци НН2 и НН1 у својим исказима наводе да је праћење оштећеног ОО било неколико дана пре спорног догађаја и то сведок Томаш 7 до 10 дана унатраг, а сведок НН1 да је праћење ОО било у континуитету петнаестак дана пре критичног догађаја и да су њих двојица по налогу сведока НН1 кренули возилом како би проверили информацију да ће тога дана оштећени ОО се састати са неким лицем које би хтели да идентификују после чега су сазнали да је на «Ибарској магистрали» дошло до саобраћајног удеса и да колона оштећеног ОО не иде даље.

Посебно из исказа сведока ЦЦ17 првостепени суд правилно утврђује да је критичног дана око 8,30 часова начелник сведок СС16 обавештен од стране __ одељења да имају рутински посао тајног праћења ОО који треба тога дана да иде на Равну Гору, па је он као руководилац смене одређивао колико екипа ће да ради, време окупљања и место, па после одприлике једног сата он оформио екипе за праћење, а пошто је било дилема којим ће путем ићи поред уобичајене четири екипе позвао је још четири екипе које су условно представљале другу смену да би се оба пута покрила. Преко радија од неких од екипа је чуо да је ОО кренуо у неком «лл» __ боје што је значило да је објект праћења прихваћен, а онда и да је кренуо ауто са обезбеђењем. Са терена је дошао податак да се оштећени ОО налази у сивом «лл» на месту сувозача речен је и регистарски број возила, а возач тог возила није идентификован, и све ове податке до којих је дошао преносио је само начелнику С16.

Такође, из исказа сведока НН3, НН4 и НН5 првостепени суд правилно утврђује да су ови сведоци заједно са сведоком СС18 били у саставу екипа која је вршила праћење оштећеног ОО и да су се они налазили у возилима, а да су сведоци НН5 и СС18 у суштини и очевици спорног догађаја, тј., да су видели када је камион крећући се из супротног правца прешао на супротну коловозну траку и ударио у колону возила која су била испред њих. Посебно из исказа сведока НН5 и СС18 утврђује се чињеница да они пролазе поред лица места и да се враћају, а да не указују помоћ повређенима нити предузимају било какве мере у циљу откривања, хватања и идентификације возача камиона, а из исказа сведока СС18 утврђује се и чињеница да је он записао регистарски број камиона, да је то била цивилна таблица __, имала је на себи бројеве 9 и 7, то је записао и предао шефу СС17 да би се све то унело у извештај, а касније чуо да је тај извештај уништен.

Даље, и сведоци НН6 и НН7 објашњавају да су били на задатку тајног праћења ОО, да се испред њих налазило возило у коме је био сведок НН5 и да су видели када је неки камион који је ишао ка Београду скренуо у њихову траку и дошло до судара, али нису видели са којим возилима, прошли су поред места судара без задржавања, после пређених 3 до 4 километра полукружно се окренули и вратили натраг ка Београду, а посебно сведок НН7 наводи да су били запањени, да је погнуо главу, да му нико не види лице и на крају продужили кретање.

Такође, и сведок СС19 је критичног дана био ангажован на праћењу и осматрању оштећеног ОО и његов задатак је био да утврди идентитет лица која долазе код оштећеног, број аутомобила, око 10 часова је уследио позив сведока СС16 преко мобилног телефона да појача будност, па пошто је пописао све регистарске бројеве аутомобила то издиктирао сведоку СС16.

Такође, првостепени суд из исказа сведока СС20 правилно утврђује да је она радила на прислушкивању кућног броја ОО и критичног дана 03.10.1999. године пре подне за време њене смене био је разговор са сада пок. ПП1 којом приликом су га ОО и ОО1 наговарали да крене са њима на пут и на крају је то ПП1 и прихватио. Мисли да је био договор да иду истим колима и о овој чињеници обавестила сведока СС14 – начелника __ одељења који јој је рекао да на то обрати пажњу, а чини јој се да је тај разговор био између 11,00 и 11,30 часова, а да је сведок НН8 која је критичног дана радила у Оперативно-техничком одељењу о чињеници када су ОО и ОО1 кренули обавестила је начелника __ одељења.

По оцени Врховног суда, на основу постојећег, напред презентираних, доказног материјала, првостепени суд изводи погрешан закључак да тајно праћење оштећеног ОО критичног дана и периоду који је претходио није било неуобичајено да би поткрепило став оптужбе о постојању плана о лишењу живота оштећеног ОО. Суштина става првостепеног суда заснива се на слободној оцени доказа, као једном од прихваћених начела наше кривичне процедуре.

Међутим, првостепени суд губи из вида чињеницу да слободна оцена доказа не дозвољава произвољност арбитрерност, слободно закључивање, већ представља садржајну суштинску анализу и оцену сваког доказа у његовој унутрашњој вредности, материјалној вези са реалним чињеницама и објективном стварношћу, узајамној вези са другим доказима или утврђеним чињеницама. Она мора да се заснива на реалној процени вредности и значаја сваког појединачног доказа и то на таквој процени која по логици ствари код сваког човека доприноси доношењу истог закључка о вредности и садржају доказа. Стога је Врховни суд, у складу са решењем Врховног суда Кри. 223/08 од 02.04.2008. године, а ради поновне оцене исказа сведока, прочитао исказе сведока СС14, СС15, СС16, СС17, СС18, СС19 и СС20 и непосредно саслушао сведоке СС5 и СС6.

Из исказа сведока СС5 и СС6, овај суд је, као и првостепени, утврдио да је сведок СС5 26.01.2001. године

постављен за начелника Е1Е, а истог дана сведок СС6 за његовог заменика и да они у време и више месеци пре критичног догађаја нису радили у тој служби тако да у суштини немају лична сазнања о самом критичном догађају ни о раду службе у то време, али с обзиром на чињеницу да су раније радили у тој служби су мишљења да примењене мере праћења и прислушкивања према ОО су у једном периоду биле типичне, али пред сам догађај на «Ибарској магистрали» и на сам дан догађаја те мере су биле атипичне, јер није уобичајено да се на тај начин интензивира праћење на око два месеца пре догађаја, дакле, неуобичајено је праћење у тако дугом временском периоду, посебно имајући у виду и чињеницу да се руководиоци појединих ресора и одељења интересују из сата у сат о праћењу објекта и да се од функционера проверавају извештаји по неколико пута на дан.

Исказе ових сведока у погледу предњих чињеница суд у потпуности прихвата не само што су међусобно битно сагласни, већ и с разлога што са исказима сведока, чији су искази прочитани на претресу као и другим напред наведеним исказима сведока из првостепеног поступка, представљају једну логичну и апсолутно уверљиву целину и по оцени овога суда сасвим логично и убедљиво говоре о оправданости њиховог закључка и мишљења да се радило о атипичним мерама.

Наиме, и по оцени овога суда из напред наведених доказа се утврђује чињеница да је не само на дан критичног догађаја 03.10.1999. године већ и уназад у извесном временском периоду било интензивирано тајно праћење и прислушкивање оштећеног ОО, јер се из исказа наведених сведока утврђује да је на том праћењу и прислушкивању био анагажован неуобичајено велики број радника Е1Е који су били у обавези да о својим сазнањима обавештавају своје руководиоце, а они даље оптуженог ЈЈ који је информације прослеђивао оптуженом ЕЕ.

Дакле, по оцени овог суда на основу презентираних доказног материјала из кога се утврђује да је на тајном праћењу и прислушкивању оштећеног ОО радио већи број радника Е1Е, да је примена тих мера била у дужем временском периоду пре и у време критичног дана, да су оперативни радници били у обавези да своје руководиоце обавештавају о кретању оштећеног ОО готово из минуте у минут, да о свакој промени о томе их обавештавају, да су они даље те информације прослеђивали коначно до оптуженог ЈЈ, а овај даље до оптуженог ЕЕ, једини могући закључак је да је примена тих мера била интензивирана и атипична у односу на примену мера према евентуално другим лицима.

Поред напред наведеног, став овог суда да се радило о атипичном праћењу на известан индикативан начин говоре и искази сведока СС14 и СС15, који су од самог сазнања за критични догађај изразили не само озбиљну сумњу у званичне информације да се радило о «обичној» саобраћајној незгоди, већ и страх за свој лични интегритет, у неку руку схвативши да и они могу бити умешани.

Стога се сада поставља оправдано питање: зашто је донета таква одлука да се интензивира примена тих мера и ко је ту одлуку донео?

Наиме, након оцене доказа, како оних који су изведени у поступку пред првостепеним судом, тако и оних који су изведени на претресу пред овим судом, Врховни суд налази да је несумњиво утврђено да је теретно возило марке «мм» регистарског броја аа којим је критичном приликом управљао и оптужени ГГ био у возном парку ЕЗЕ и да је са истим изазвана саобраћајна незгода на начин утврђен у изреци пресуде I став 1. тачка А), да су у конкретном извршењу кривичног дела у питању учествовали оптужени АА као командант ЕЗЕ и оптужени ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ, као припадници ЕЗЕ. Из изведених доказа, по оцени овог суда утврђује се да ови оптужени нису имали никакве личне, имовинске или политичке мотиве и разлоге да изврше ово кривично дело и да су они само конкретно реализовали план за лишење живота оштећеног ОО, а који је план по оцени овог суда на основу изведених доказа створио баш оптужени ЕЕ. Стоји чињеница, да се може рећи, да и оптужени ЕЕ није имао мотива да лиши живота оштећеног ОО, а који би били везани за његову личност, или личност оштећеног ОО и да је одлука о лишењу живота оштећеног ОО као __ «О1О» донета.

Међутим, ни првостепени ни овај суд на основу изведених доказа није могао утврдити ко је конкретно такву одлуку донео, али до очигледности је јасно да је оптужени ЕЕ као начелник Е1Е створио план о лишењу живота оштећеног О1О као __ те опозиционе странке која је у периоду непосредно пре критичног догађаја организовала масовне протесте и митинге у циљу свргавања са власти тадашњег председника Слободана Милошевића. Дакле, оптужени ЕЕ је створио план о лишењу живота оштећеног ОО у смислу реализације донете одлуке, која је по оцени овог суда била политички мотивисана у циљу елиминисања политичког противника. У прилог оваквог закључка овог суда на индикативан начин говоре списи КП. 6/07

Окружног суда у Београду (у које је овај суд извршио увид) из којих се утврђује да су оптужени: АА, као командант ЕЗЕ, ГГ, ВВ и ЋЋ, као припадници те Јединице, као и оптужени ЕЕ као начелник Е1Е осуђени правноснажном пресудом Врховног суда Србије Кж. I о.к. 2/06 од 26.05.2006. године, и то АА, ГГ, ВВ и ЋЋ због кривичног дела убиства у покушају и саизвршилаштву из члана 114. став 5. у вези члана 30. и 33. КЗ, баш извршеног на штету истог оштећеног ОО, у __, а као политичког противника тадашњег председника Слободана Милошевића, из ниских побуда, а оптужени ЕЕ осуђен за исто кривично дело само помагањем, а којом пресудом је у погледу правне оцене дела и одлуке о казни преиначена пресуда Окружног суда у Београду - Посебно одељење Кп. бр. 6/03 од 18.07.2005. године, а поменута другостепена пресуда потврђена пресудом Врховног суда Србије Кж. III о.к. 1/06 од 09. марта 2007. године, а које одлуке су остале неизмењене и по ванредним правним средствима - захтевима за ванредно преиспитивање правноснажних пресуда. Дакле, ради се о оптуженима који учествују у извршењу и кривичног дела у питању према истом оштећеном, што по оцени овог суда говори о политичким мотивима доношења одлуке о лишењу живота оштећеног ОО, јер после овог догађаја следи нови покушај лишења његовог живота у Будви.

Да је он тај план створио и реализовао говори и чињеница да он као начелник наведене службе у чијем саставу је и ЕЗЕ једини могао да да налог за ангажовање припадника из средстава те јединице која је искључиво поступала по његовом наређењу, (исказ сведока СС6 и СС5) посебно код «задатака» оваквог значаја и последица. Стога, по налажењу овог суда у односу на оптуженог ЕЕ не може бити ни говора о тзв., «командној одговорности», јер он не само да ствара план о лишењу живота ошт. ОО, већ и конкретним радњама учествује у његовој реализацији, ангажујући припаднике ЕЗЕ - исказ опт. ДД, а његово касније понашање, после извршеног кривичног дела, када уместо да интензивира рад на откривању и хватању починиоца, врши радње којима откривање кривичног дела и извршилаца отежава и прикрива, што гледано у целини, његове радње јасно упућују на закључак да је он створио план о лишењу живота ошт. ОО, и с тим у вези да је врло добро знао шта остали оптужени - припадници ЕЗЕ, раде, и да је дело хтео као своје.

Конкретно.

Да је камион био у возном парку ЕЗЕ пре критичног дана првостепени суд правилно утврђује на основу исказа сведока НН9, НН10 и НН11, а на претресу пред овим судом прочитани су искази сведока СС13 и СС26 као и искази оптужених ГГ и ДД оба од 24.02.2001. године који су дали као окривљени, исказ оптуженог ДД од 30.04.2001. године, као и записника о суочењу од истог датума између оптужених ДД и ЕЕ.

Наиме, и првостепени и овај суд из исказа сведока СС13 утврђује да је он радио у мп у ауто-парку у ии као возач и да је у ауто-парку видео један камион марке «мм» __ боје, да је тај камион одвезао код вулканизера на поправку и да га је тога дана телефоном позвао оптужени ДД, што је овај оптужени у свом исказу од 24.02.2001. године потврђује и рекао му да тај камион мора одмах да одвезе на паркинг И1И и тамо остави са кључевима у брави. Пошто је у ии постојао само један такав камион поступио је како му је речено, а после неколико дана од критичног догађаја на «Ибарској магистрали» видео је у гаражама у ии камион исти као и онај који је он извезао.

Даље, првостепени суд је правилно из исказа сведока НН9 утврдио чињеницу да је он префарбао један камион марке «мм» у __ боју на око 15 до 30 дана пре критичног догађаја, и да му је познато да је сведок СС13 камион возило на поправку и када је 03.10.1999. године увече на телевизији видео камион тог типа којег је фарбао и који је врло редак било му је нешто сумњиво, а после 10 до 15 дана у ии је дошао камион истих карактеристика као и онај кога је претходно фарбао исте боје, само што се видело да је једна фелна била мало светлија од осталих као и да је прана.

Дакле, из исказа овог сведока првостепени суд правилно утврђује да је камион који је учествовао у критичном догађају био свеже префарбан у __ боју и да се камион истог типа после краћег времена опет појавио у ауто-бази само са изузетном разликом у боји фелне. Исказ овог сведока у битном поткрепљује исказ сведока НН10 коме је сведок НН9 рекао да га очи пеку због фарбања неког камиона, тај разговор су водили 02.10.1999. године, па сутрадан када су се срели и пошто је већ имао сазнања да се тог дана на «Ибарској магистрали» десио критични догађај, сведока НН9 је питао у смислу да није то камион који се фарбао, а овај је само ћутао, а када су се срели после пола године отворено је сведока НН9 питао ко је возио камион, овај није хтео ништа да каже, па му је онда он рекао да је чуо да је возач био из њихове јединице ГГ по надимку «__» и тада је питао сведока НН9 у смислу да није фарбао и други камион који је препознатан на увиђају у ии од стране вулканизера __ и он му је говорио у смислу да пусти то. И сведок НН11 између осталог наводи да је пре догађаја на «Ибарској магистрали» на плацу у ии био један камион

марке «мм» са четири осовине боје између __ и __ и да је исти на 15 до 20 дана пре критичног догађаја био префарбан у __, да је то учинио сведок НН9, а да је тај камион осим њега возио и сведок СС13.

Из исказа сведока СС26 и првостепени и овај суд с обзиром да је његов исказ прочитан на главном претресу утврђују да се ради о вулканизеру који је поправљао спорни камион, који је на поправку довезао СС13, да је после догађаја на «Ибарској магистрали» вођен на препознавање у сервис «__» где је био камион који је учествовао у том догађају коме нису биле изгореле задње осовине, те је препознао да је то камион кога је он 01.октобра 1999. године поправљао, а у вези те поправке издао је рачун број 140 од 02.10.1999. године за «__ 35 x 35» на мп.

Првостепени суд с правом у потпуности прихвата исказе наведених сведока и из истих утврђује напред наведене чињенице, посебно да је камион који је учествовао у критичном догађају био у возном парку ЕЗЕ, да је баш тај камион учествовао у том догађају, а да је после тог догађаја довежен други камион сличних, готово истих карактеристика, јер и по оцени овог суда, искази наведених сведока су апсолутно логични и уверљиви и представљају једну апсолутно логичну и уверљиву целину, међусобно се допуњујући.

Не само то, него из исказа оптужених ГГ, ДД од 24.02.2001. године, исказа оптуженог ДД од 30.04.2001. године и исказа оптуженог ББ у полицији од 01.04.2003. године у својству осумњичених такође се утврђује чињеница да је у критичном догађају учествовао камион марке «мм» __ боје, а који је био у возном парку ЕЗЕ. Посебно признање оптуженог ДД дато на наведеним записницима, поткрепљује исказ сведока СС13 да га је управо овај оптужени звао и рекао му да камион извезе и остави у ИИИ са кључевима у брави, а оптужени ГГ у свом исказу у суштини потврђује те наводе да су кључеви били у камиону када је исти преузео критичног јутра, као и да су на њему биле таблице __, да је био __ боје и да је сигуран да је био фарбан, да то није његова фабричка боја, јер је и сам сандук за терет био фарбан.

Да је зелени камион марке «Мерцедес» кипер, четвороосовинац критичног дана виђен у околини места догађаја, првостепени суд правилно утврђује на основу исказа сведока НН12, НН13 и НН14. Наиме, из исказа сведока НН12 правилно се утврђује да је камион таквих карактеристика видео тога дана, да је он типа 35-35, да је тај број видео на ознаци на вратима поред левог ретровизора тамно __ боје и да му се чинило да је скоро офарбан и да се на камиону налазила стара регистарска таблица, __ са петокраком и сећа се првих бројева да су били ____. Тај камион је видео тога дана више пута, задњи пут око 11,30 часова паркиран у Ћелијама преко пута млина, а са десне стране пута окренут ка Београду, а тада је видео и једно возило марке «јј» на око 200 метара иза камиона ближе кафани «__», док се из исказа сведока НН13 поред напред наведених чињеница утврђује и то да је овај сведок запамтио регистрацију __, таблице су биле старе и то је свом сину прокоментарисао речима у смислу да су таблице окачене само да дође до неког места. Такође из исказа сведока НН14 првостепени суд правилно утврђује наведене чињенице да је овај сведок видео тамно __ камион марке «мм» четвороосовинац типа 35-35, да је видео задњу таблицу камиона са ознаком __, али да се броја не сећа, а иза тог камиона регистровао је једно возило марке «јј» __ боје паркирано на удаљености од око 2 до 3 метра, а наведену ознаку је видео на левим вратима испод левог бочног ретровизора.

Оцену исказа ових сведока од стране првостепеног суда у свему прихвата и овај суд, јер је до очигледности јасно да сведоци као случајни очевидци немају никаквог разлога да говоре неистину, међусобно су сагласни, а и са исказима напред наведених сведока који су се изјашњавали у погледу чињеница да је камион тих карактеристика боје и ознака био у возном парку ЕЗЕ и са истима чине једну апсолутно логичну и уверљиву целину међусобно се допуњујући.

И искази сведока НН15, НН16 и НН17, потврђују чињеницу да је камион виђен у близини лица места и да је сведок НН15 и зауставио камион иза кога је ишао «јј» __ боје, а видео је да иза камиона са старом регистрацијом се креће комби у истом правцу, али да су пре тога пред њега изашла двојица људи који су се представили као радници мп и рекли да су из Е1Е, и чини му се да су то лица која су била у «јј», а када су дошли на лице места видели су камион марке «мм» чији је предњи део био изгорео, и тада је сведок НН16 прокоментарисао у смислу «ово је онај камион», мислећи на камион који су заустављали у __, што потврђује и овај сведок.

У погледу чињенице заустављања камиона којим је управљао оптужени ГГ од стране полиције на изванредан индикативан начин говори и сам оптужени у свом исказу од 24.02.2001. године у коме између осталог наводи: «на путу ка Лазаревцу уз пут сам приметити једног саобраћајца на путу, не знам да ли је мени давао знак да станем или не, али сам ја у сваком случају продужио вожњу и нисам приметити да ме прате

нека патронална кола после тога...», што са исказима наведених сведока полицајаца НН15 и НН16 чини једну апсолутно логичну целину и говори у прилог става овог суда о веродостојности исказа оптуженог ГГ датог на наведеном записнику јер ту чињеницу у погледу евентуалног заустављања може знати само лице које је управљало тим камионом.

Не само то, него и на основу низа доказа побројаних у првостепеној пресуди у делу под II и III образложења, као и одбрана оптуженог ИИ, и по оцени овог суда, говори у прилог правилног става првостепеног суда да је несумњиво утврђено да је ЕЗЕ у свом возном парку пре 03.10.1999. године имала камион који се сударио са аутомобилима оштећених и на тај начин употребљен за извршење овог кривичног дела, а да је сличан камион који се после критичног догађаја налазио у ауто-бази ЕЗЕ у ии и био предмет увиђаја набављен, да би се ова чињеница прикрила, тако да су супротни жалбени наводи којима се оспорава чињеница да је камион са којим је извршено кривично дело у питању био у возном парку ЕЗЕ, а наведена регистарска таблица аа, тј., тај регистарски број био уведен у специјалну евиденцију Е1Е, оцењени као неосновани. Ово тим пре што се жалбама којима се оспорава ова чињеница не износе неке нове чињенице и докази који су утврђено чињенично стање довели у сумњу, већ само износи сопствена оцена истих чињеница и околности које је првостепени суд имао у виду и по налажењу овог суда правилно и несумњиво утврдио.

У погледу предње чињенице утврђено чињенично стање поткрепљује и вештачење Одељења криминалистичке технике УКП СУП Београд, које је обављено под бројем ВЕ 2015/99 од стране вештака ШШ, а које је прочитано и на претресу пред овим судом, и из истог се утврђује чињеница да наведена таблица која је пронађена на лицу места је аутентична, а овим вештачењем се потврђују и искази сведока који су се изјашњавали у погледу чињенице да су ову регистарску таблицу видели на камиону марке «мм» пре критичног догађаја, па и ово вештачење и из тих разлога и овај суд у потпуности прихвата.

У погледу чињеница везаних за сам критични догађај 03.10.1999. године на тзв. «Ибарској магистрали» тј., да је теретни камион марке «мм» прешао на своју леву коловозну траку изазвао судар са возилима која су му долазила у сусрет, на начин утврђен изреком ове пресуде између жалби и првостепене пресуде нема спора и ове чињенице првостепени суд је правилно утврдио на основу записника о увиђају са скицом лице места и фотодокументацијом, а посебно на основу налаза и мишљења вештака Саобраћајног факултета, а на главном претресу је прочитан део налаза и мишљења који је дат на записнику о главном претресу од 11.02.2005. године од стране вештака професора ШШ1. Наведене доказе и овај суд прихвата из разлога наведених у првостепеној пресуди на страни 40.

С тим у вези нужно је рећи да су као неосновани оцењени наводи у жалби браниоца оптуженог ГГ, да његову одбрану из истраге са записника од 24.02.2001. године не треба прихватити јер је иста обеснажена налазом и мишљењем вештака посебно на наведеном записнику. Тачно је то што се наводи у жалби, у смислу да уколико је одбрана оптуженог ГГ тачна да она није потврђена налазом и мишљењем вештака саобраћајне струке, али и по оцени овог суда та чињеница ни сама за себе ни у вези са осталим доказима не доводи у сумњу утврђење првостепеног и овог суда да је оптужени ГГ критичном приликом управљао наведеним камионом. Не само за то што то он признаје на наведеном записнику, већ што такво његово казивање поткрепљује својим исказом оптужени ДД на записницима о свом испитивању од 24.02.2001. године и 30.04.2001. године, као и исказ оптуженог ББ од 01.04.2003. године, који такође као и оптужени ГГ потврђују чињеницу да је камионом управљао баш овај оптужени. Стога су наведени жалбени наводи којима се инсистира на овој чињеници, нелогичности и неприхватљивости одбране оптуженог ГГ на наведеном записнику у истрази оцењени као неосновани.

Да су оптужени АА, ГГ, ББ, ВВ, ДД и ЋЋ критичном приликом били на лицу места по напред створеном плану и договору и са тачно подељеним улогама, првостепени суд правилно утврђује на основу исказа оптуженог ББ, који је дао на записнику од 01.04.2003. године као осумњичени у мп под бројем Ку. 16560/99 у присуству браниоца, а који записник је као што је напред речено и овај суд оценио као валидним, дајући на 26-стој страни образложења разлоге зашто прихвата овај исказ, а које разлоге у свему прихвата и овај суд. Међутим, по оцени овог суда изостала је ваљана и свеобухватна оцена исказа оптужених ГГ и ДД од 24.02.2001. године, које су они дали као окривљени пред истражним судијом, а у потпуности је изостала оцена одбране оптуженог ДД од 30.01.2001. године пред истражним судијом као и записника о суочењу овог оптуженог са оптуженим ЕЕ од истог датума пред истражним судијом, због чега је овај суд, у складу са наведеним решењем Врховног суда прочитао наведене одбране оптужених ББ, ГГ и ДД, а на сагласан предлог странака прочитао и све одбране које су оптужени ГГ и ДД давали у овом кривичном поступку и оценом одбрана оптужених ББ, ГГ и ДД датих на наведеним записницима, овај суд несумњиво утврђује да су оптужени АА, ГГ, ББ, ВВ, ДД и ЋЋ критичном приликом, 03.10.1999. године били на лицу места по претходном договору и са тачно подељеним улогама извршили радњу извршења кривичног дела у питању на начин утврђен у изреци пресуде - став I тачка 1. под А).

Првостепени суд веома детаљно презентира исказе оптужених ГГ и ДД од 24.02.2001. године и ББ од 01.04.2003. године, па је по мишљењу овог суда непотребно то понављати, већ ћемо само указати, по нашем мишљењу, на најзначајније детаље.

Наиме, оптужени ГГ у свом исказу као окривљени од 24.02.2001. године између осталог наводи да поседује возачку дозволу за «Б», «Ц» и «Е» категорију, да док је био на Косову понекад камионом возио војни материјал и да га је после НАТО бомбардовања оптужени ДД позвао и рекао му да има сазнања о неком лицу које је веза за новац, наоружање, дрогу и униформе за Шиптаре и да има своје канале у мп и Влади и да ради за западне обавештајне службе, те да га треба ставити под нашу контролу, да га уклоне са тог места и да у томе треба да учествује што мање људи и са што мање буке да се то уради да би се видело ко ће да се ангажује за то лице. У почетку му није било јасно о чему се ради, и после неког времена оптужени ДД га је поново позвао и рекао да је то лице у Београду и да би требало да се он - оптужени ГГ препречи камионом, па ће он да га узме под своје, да га покупи, рекавши му да сада не може да се повуче јер су већ загризли, а крајем септембра 1999. године га је поново звао и рекао му да је неко одлучио да они морају то да ураде, да иду и на гажење, ако то не ураде они урадиће неко други, а ко зна шта ће бити с њима, па је он тада схватио да се ради о варијанти са фаталним исходом и није га интересовало које је то лице и због кога иду, као нити ко одлучује шта да раде, нити му је то оптужени ДД икада рекао. После пар дана око 7,00 часова ујутру звао је оптужени ДД и рекао да треба да се нађу на И1И, где су се и нашли и тада му је оптужени ДД рекао да тај непријатељ креће аутом на југ, највероватније «Ибарском магистралом» и треба да га спрече да стигне на југ, тако да су одлучили да то учине у близини Лазаревца јер одатле могу брзо да се вратне натраг, те су око 8,00 сати кренули и то оптужени ДД комбијем, а он камионом марке «мм» __ боје на коме су биле цивилне БГ таблице, а броја се не сећа. На путу ка Лазаревцу успут је приметио једног саобраћајца на путу, не зна да ли је тај њему давао знак да стане, али је у сваком случају продужио пут и негде код Лазаревца су се окренули на «Ибарској магистрали» ка Београду и стали на једном проширењу. Пар сати су седели у комбију оптуженог ДД и око 12,00 или 12,30 часова ДД је зазвонио мобилни телефон и са друге стране је чуо неки глас, вика и речи: «крећите, шта чекате, само што није стигао» па је он одмах отишао у камион и кренуо ка Београду, а оптужени ДД остао у комбију иза, јер је након удеса требало да се комбијем обојица врате за Београд, уколико дође до фаталног исхода. Камион је возио брзином мањом од 40 км, на час, није прешао ни 400 до 500 метара, када је видео у даљини да му у сусрет долази један «лл», а ДД му је раније рекао да таквом возилу треба да се попречи не помињући боју, због чега се он питао да ли је то то возило, а у даљини иза њега било је још других аутомобила, те кренуо да се том возилу попречи, али није имао намеру да га прегазује процењујући да је то возило ишло релативно брзо 100 до 120 километара на час, он је полако улево ушао на супротну страну јер брзо није могао да скрене, а онда је почео да кочи да не би камион слетео у јарак и на 10 до 15 метара од њега почео је да кочи возач тог возила покушавајући да искористи око један метар слободног простора проширења, али није успео и дошло је до ударца у камион и «лл» се практично одбио од камиона и слетео у канал, тада је видео да му се из правца Београда приближава још већом брзином друго возило чији је возач покушао да се заустави, али је то возило подлетело под његов камион који је већ био заустављен и на ивици канала, тада је изашао из камиона, побегао кроз неку њиву са кукурузом и преко воћњака и отишао за __ и одатле једним таксијем за __, где га је убрзо позвао оптужени ДД, питао га да ли је добро, на шта му је потврдно одговорио, а овај му је рекао да треба да се склони неко време, те ГГ отишао код __ у __ и тада преко телевизије сазнао и схватио који човек им је био циљ, а после 05. октобра 2000. године схватио је да треба да види где је и да са тим изађе у јавност, па шта испадне и тражио је контакт коме то да призна, те је по ДД савету отишао код НН18 који је у ЕЗЕ био задужен за оперативу и све му испричао.

У каснијим својим одбранама о току овог поступка оптужени ГГ је изменио своју одбрану како је детаљно презентирано и у првостепеној пресуди и чија суштина је да је он овакву одбрану изнео код истражног судије јег га је негде 20.02.2001. године позвао оптужени ДД у његову канцеларију где је он отишао тада је био још један човек кога није познавао нити је знао шта ради, већ се представљао да ради у Е1Е и оптужени ДД му је тада рекао да је врховни интерес службе како државе, а и јединице да се реши случај «Ибарске магистрале» и да њих двојица треба да прихвате да су у томе учествовали и да ће им бити гарантовано да неће бити последица по њих, да ће добити новчану накнаду, а и промену описа идентитета, да се што пре фотографише и да им преда фотографије и своје жене и деце, да се припрема закон којим се штите сведоци и да за то неће одговарати, а биће у затвору извесно време пет - шест месеци док се то не заврши, па је он то прихватио и зато дао такав исказ код истражног судије, а у суштини у критичном периоду био је на слави у __ код рођака.

Исказ оптуженог ДД од 24.0.2001. године је у суштини сагласан са исказом оптуженог ГГ у погледу чињеница да га је он позвао да учествује у извршењу овог кривичног дела, затим да му је он рекао да оптужени ГГ треба да вози камион, а да је он претходног дана 02.10.1999. године звао диспечера у бази у ии и рекао му да камион одвезе на __ и да остави кључеве у брави. Оптужени ДД у својим исказима за разлику од исказа оптуженог ГГ, који је, као што је презентирано наводи у смислу да му је оптужени ДД рекао да му је неко лице рекло да они треба да изврше тај «задатак» то лице идентификује лик

оптуженог ЕЕ објашњавајући да га је негде у јуну и јулу 1999. године његов старешина оптужени АА «тада се изјашњавао као старешина пуковник НН19» позвао и рекао му да ће га за два три дана позвати начелник Е1Е, и заиста га је после тог времена на мобилни телефон позвао начелник Е1Е оптужени ЕЕ заказавши му састанак у 22,00 сата на паркинг простору ресторана «__». На том састанку оптужени ЕЕ му је рекао да има један задатак за њега и још једног кога он одабере, да је у питању један државни непријатељ који ради за стране обавештајне службе, да носи паре из иностранства доле на Косово, да је у питању оружје и дрога и слично, те да управо служба мора да обави задатак, јер је то лице ван политике, неекспонирано у јавности, а при томе из службе нема цурења информација. Том приликом оптужени ЕЕ му је дао један мобилни телефон и рекао му да ће му то искључиво служити да се јави на тај телефон у вези даљих задатака и да је битно да буде саобраћајка у односу на тог непријатеља, да изгледа као несрећан случај и да треба да се види ко ће све око тога да диже буку и да стане у заштиту тог лица. Том приликом оптужени ЕЕ му је рекао да та саобраћајка треба да буде камионом и да за то треба он да одабере доброг возача који ће у правом тренутку да скрене у супротну страну и тако направи саобраћајку, при том рекавши да «они возе брзо», мислећи на људе у том аутомобилу, мада је био битан само тај непријатељ. Њему је пао на памет оптужени ГГ, даље износећи у суштини исту одбрану као и оптужени ГГ у вези њихових разговора, с тим што је оптужени ДД додао да је оптуженом ГГ вероватно рекао да је то све чуо од начелника, јер му је нелогично да не каже и одакле му подаци. Оптужени ДД у својој одбрани објашњава да када су били на лицу места, изашњавајући се готово идентично као и оптужени ГГ, да га је после сат ипо телефоном позвао начелник оптужени ЕЕ и рекао му да је возило прошло __, да је питање минута када ће се појавити и напоменуо је да је ауто сив. Овакву своју одбрану од 24.02.2001. године коју је дао у присуству ангажованог браниоца адвоката ЛЛ1 у присуству истог адвоката у суштини је поновио и 30. априла 2001. године објашњавајући да и када је први пут саслушаван (а то је 24.02.2001. године) на њега није вршен никакав притисак да су он и ГГ решили сами да се предају и пријаве шта се десило, јер је почело нешто да се лопи и управо је разговарао са командантом НН19 рекавши му шта су он и ГГ урадили и сам НН19 (а то је оптужени АА) је исто рекао да треба да ово пријаве, јер је то сигурније за њих и мишљења је да је после тог разговора истог дана су се пријавили и приведени код истражног судије.

И на записнику о суочењу од 30. априла 2001. године са оптуженим ЕЕ оптужени ДД је потврдио своје предње наводе, а то је суочење извршено како у присуству браниоца оптуженог ДД, адвоката ЛЛ1, тако и у присуству бранилаца оптуженог ЕЕ, адвоката ЕЕ1 и браниоца оптуженог ГГ, адвоката АА1.

Оптужени ББ у свом исказу на записнику о саслушању осумњиченог од 01.04.2003. године, у присуству браниоца између осталог је навео да га је крајем септембра 1999. године на састанак позвао телефоном оптужени НН19 тада командант ЕЗЕ чији је и он био припадник, на том састанку су били оптужени ДД, ВВ, ГГ, такође припадници ЕЗЕ, када им је оптужени НН19 (АА) рекао да се у наредних неколико дана очекује наилазак припадника «албанске мафије» која је требала да иде са својим возилима Ибарском магистралом из правца Београда и превози новац на подручју Косова, а њихов задатак се састоји у томе да са теретним камионом изазову директан судар са њиховим возилом и на тај начин их ликвидирају, као и да возач камиона буде оптужени ГГ јер је он једини од свих њих знао да вози теретни камион, а оптужени АА је рекао да ће се о детаљима «акције» договорити са оптуженим ГГ. Иначе на овај састанак је отишао заједно са својим колегом из јединице оптуженим ЋЋ, и на састанку је између њих постигнут договор да плави службени комби вози оптужени ВВ, чији је задатак био да јави наилазак возила у којима је «албанска мафија», да ће у другом возилу марке «јј» __ боје бити оптужени ЋЋ, ДД и ББ, чији је задатак био да после судара који ће да изазове оптужени ГГ са камионом истог покупе и омогуће бекство са лица места, а сва наведена возила су била власништво РДБ-а са службеним таблицама.

Том приликом оптужени АА им је рекао, односно издао наређење да ће «албанска мафија» највероватније бити у три аутомобила, али да ће им он накнадно јавити телефоном. Пре критичног догађаја оптужени ВВ је обилазио трасу, како би изабрао најповољније место за праћење, а он - оптужени ББ, и оптужени ДД и ЋЋ су такође обилазили трасу где ће бити безбедно паркирани, а то је учинио и оптужени ГГ како би изабрао најповољније место за изазивање удеса. Даље оптужени ББ у својој одбрани објашњава да су по тако постигнутом претходном договору се нашли на једној сепарацији где су дошли по песак, тако што су службеним возилом __ боје - комбијем дошли он, оптужени ЋЋ и оптужени ВВ, а након краћег времена у __ «кк 5» дошли оптужени АА и ДД и док су стајали код сепарације оптужени АА је обавио два телефонска разговора са њему непознатом особом, након чега је оптужени ЋЋ отишао у њихову базу и довезао возило марке «јј» __ боје, а за њим је стигао и оптужени ГГ у камиону марке «мм» четвороосовинац, __ боје, такође власништво Е1Е.

Такође, објашњава да су тог дана у поподневним сатима оптужени ВВ се поставио са службеним __ комбијем са леве стране пута гледајући из правца Београда, и удаљен био неколико километра од места где је требало да дође до удеса, а он оптужени ЋЋ и ДД паркирали су се са возилом марке «јј» __ боје на око 1.000 метара од места удеса гледајући у правцу Београда на кривини која се спуштала неколико стотина метара на равни део пута у правцу Београда, где је и дошло до удеса, а испред њих је био паркиран оптужени ГГ у камиону и по претходном договору оптужени НН19 (АА) је телефоном јавио

оптуженом ВВ о наиласку «албанске мафије», а ВВ је телефоном о томе обавестио оптуженог ГГ, који је био у камиону, о тој чињеници.

Када је оптужени ГГ кренуо са камионом, они су га пропустили испред себе од 100 до 150 метара, а затим су кренули са возилом марке «Голф» пратећи га, и када су излази из кривине приметили су да је камион којим је управљао опт. ГГ ударио један аутомобил бочно који је слетео с пута, а након пар секунди видели су како ГГ иде са камионом из десне траке слеће у јаругу поред пута, смањили су брзину и полако прошли поред места, гледајући у кабину камиона и видели да тамо нема оптуженог ГГ, прошли су око 100 метара у правцу Београда и поред пута са десне стране приметили оптуженог ГГ, зауставили аутомобил и позади је овај ушао и напустили лице места, кренули у правцу Лазаревца, где их је на излазу чекао оптужени АА у свом службеном возилу, с тим што је после удеса возило марке «лл» __ боје возио оптужени ДД и на том месту се зауставили и на питање оптуженог АА потврдно му одговорио да је све у реду, да су сви добро, после чега је он прешао у возило оптуженог АА на место сувозача који је у току вожње обавио телефонски разговор, а затим поново дошли у ии шуму на место где их је чекао оптужени ВВ, где је стигао и оптужени ДД са __ јј у коме су били оптужени ГГ и ЋЋ, а затим се разишли да би у вечерњим сатима преко телевизије сазнао да су они тога дана уместо «албанске мафије» на «Ибарској магистрали» ликвидирали четворицу телохранитеља ОО. После неколико дана су се састали у бази у ии шуми где је оптужени НН19 (АА) био јакo љут због целог догађаја, а посебно због тога што нису скинули службене таблице са камиона и што су дан пре удеса наведени камион возили код вулканизера због крпљења гума и испоставили рачун на мп, а том приликом оптужени НН19 им је рекао да ће набавити исти такав камион како би прикрио порекло камиона који је изазвао удес, и после извесног времена оптужени НН19 га је позвао да са оптуженима ДД, ВВ, ЋЋ и ГГ дође у базу у ии што су они и учинили и ту су затекли __ камион четвороосовинац који су офарбали у __ боју, али пошто није било марке «мм» ставили су знак «мм» а на бочна стакла камиона ставили лепљене бројеве 35-35 каква стоји на оригинал таквом «мм».

У даљем току овог кривичног поступка оптужени ББ је изменио своју одбрану негирајући како своје, тако и учешће осталих саоптужених у извршењу овог кривичног дела, објашњавајући да је такву одбрану дао под притиском и принудом.

Овај суд је ценио напред презентирани одбране оптужених ГГ, ДД и ББ и очигледно је простим поређењем истих да исти нису међусобно сагласне. Међутим, када се одбране ових оптужених правилно анализирају до очигледности је јасно да исте оптужене АА, ГГ, ДД, ВВ, ББ и ЋЋ све доводе на лице места, са тачно подељеним улогама и задацима, посебно како је то презентирано у одбрани оптуженог ББ, С друге стране када се правилно анализира одбрана оптуженог ББ, имајући у виду да се критични догађај и догодио са утврђеним последицама, до очигледности је јасно да је наредбу за извршење овог «задатка» дао оптужени АА, кога оптужени ББ помиње као НН19, а ради се о истом лицу, а као што је напред речено, за овакво своје понашање оптужени АА није имао разлога нити мотива како оних везаних за његову личност тако и за личност оштећених, па се као једини могући и логични закључак намеће закључак да је то он учинио по налогу оптуженог ЕЕ.

То што оптужени ГГ и ДД у својим одбранама не помињу остале саоптужене је по оцени овог суда сасвим нормално и логично имајући у виду њихово својство, да су припадници ЕЗЕ као и остали оптужени као и време када су давали своје исказе, а наиме, у 2001. години када је кривични поступак покренут само против њих и оптуженог ЕЕ. Сасвим је нормално и логично да оптужени ГГ и ДД давањем оваквих исказа желе да заштите остале припаднике ЕЗЕ, своје другове и пријатеље, јер је тада кривични поступак ишао само против њих и оптуженог ЕЕ и у то време нису ни постојали ни основи сумње да су у извршење овог кривичног дела учествовала и друга лица. Стога је по оцени овога суда сасвим нормално, логично и уверљиво да оптужени ГГ и ДД на овај начин желе да заштите остале саоптужене припаднике ЕЗЕ. С друге стране очигледно је да оптужени ГГ и ДД износе чињенице које су познате само извршиоцима ових кривичних дела, а наиме, да је оптужени ДД звао сведока СС13 да камион изведе из базе на ИИИ, и остави кључеве, што овај сведок потврђује, оптужени ГГ наводи да је камион затекао у ИИИ са кључевима у возилу, а с друге стране оптужени ГГ објашњава да га у току вожње, мада у ту чињеницу није сигуран, заустављао саобраћајни полицајац, а о томе говори сведок НН15.

С друге стране из одбране оптуженог ББ утврђује се да су сви оптужени поступали по претходном договору и тачно подељеним улогама, што упућује на закључак да су сви добро знали шта се ради, шта ће се догодити, да ће више лица бити лишено живота, да су то и хтели, због чега су и поступали као саизвршиоци.

Стоји чињеница да оптужени ГГ, ДД и ББ, не говоре да је њихов «циљ» било лишење живота оштећеног ОО већ наводно припадници «албанске мафије», што опет овај суд оцењује као логично и уверљиво. Наиме,

сасвим је логично да оптужени ГГ, ДД, ББ, ВВ и ЋЋ, с обзиром на њихова својства, да су припадници ЕЗЕ незнају и неморају знати који је њихов «циљ» пре свега, с обзиром на својство оштећеног ОО – __ политичке странке «О1О» и сасвим је нормално и логично да им оптужени ЕЕ и АА не говоре ко је њихов «циљ» јер за исти знају само оптужени ЕЕ и АА. Оптужени ЕЕ као лице које је створило план за лишење живота оштећеног ОО као начелника Е1Е, који је једини имао право да да наредбу за ангажовање ЕЗЕ и оптужени АА као командант те Јединице. Сасвим је логично да за стварни «циљ» знају само они, а не и остали оптужени припадници ЕЗЕ који су извршиоци и учествују у договору, подели улога и у конкретном извршењу.

Такође, из одбране оптужених ГГ, ДД и ББ на несумњив начин се утврђује да је њихов циљ био лишење живота више лица с обзиром на околности из њихових одбрана, а наиме, да се они у својим исказима увек изјашњавају у множини, а и с обзиром на договорени начин извршења да се камионом изазове судар са возилом из супротног правца, знајући засигурно да се у возилу налази више лица, више од једног, а при том је у камиону била натоварена знатна количина песка, о чему се изјашњавао оптужени ББ, да су били на сепарацији, која је очигледно имала за циљ да повећа целокупну масу камиона, самим тим и силину удара у долазећа возила, како би још више били сигурни у коначни исход, тј., да су лишена живота лица која се налазе у возилу.

Не само то, него одбрану оптуженог ББ, дате у својству осумњиченог у полицији на посредан начин поткрепљује исказ сведока НН15 који је заустављао камион, а иза камиона видео је и возило марке «јј» __ боје као и комби који се кретао у истом правцу, а сва возила са старим регистрацијама, баш управо како се изјашњавао оптужени ББ у погледу чињеница са којим возилима су дошли на лице места. С друге стране одбрану оптуженог ГГ из истраге од 24.02.2001. године поткрепљују на посредан начин искази сведока СС9, СС10, СС11 и донекле сведока СС12 који су и прочитани на претресу пред овим судом, из којих се утврђује како каже сведок СС9 да види једно лице после незгоде како бежи у кукуруз, сведок СС10 да види једну особу да излази из камиона са десне стране, који је изазвао судар, а затим да једно лице улази у __ «јј», с тим да не зна да ли је то исто лице које је изашло из камиона, а и сведок СС11 објашњава да је видела једно лице да улази у __ «јј».

Дакле, имајући у виду не само одбране оптужених ГГ, ДД и ББ, дате на напред наведеним записницима, већ имајући у виду и исказ наведених сведока, очигледно је да оптужени у својим одбранама износе читав низ чињеница и детаља који могу бити познати само извршиоцима. На овом месту, нужно је поново рећи да међусобне несагласности у исказима ових оптужених како су напред презентирани, по оцени суда су сасвим логичне и нормалне, јер су оптужени ГГ и ДД саслушавани када је кривични поступак вођен против њих и оптуженог ЕЕ, па је сасвим нормално да они својим исказима не желе да терете остале оптужене, своје другове и пријатеље из ЕЗЕ, као што је напред речено па из исказа оптуженог ББ утврђује се тачан план и дговор свих оптужених, са тачно подељеним улогама, као што је напред презентирано.

Предмет оцене овог суда биле су и остале одбране оптужених ГГ и ДД које су на сагласан предлог странака прочитане на претресу, а које се у суштини свде на непризнавање како свог учешћа тако и учешћа осталих саоптужених, уз објашњење да су напред дате одбране у истрази ови оптужени изнели из разлога што су им обећане одређене бенефиције, као што је речено, под условом да преузму одговорност на себе.

Стоји чињеница да је првостепени суд у доказном поступку извршио увид у пасоше и личне карте на име МС и МС1 њихове деце, да је оптужени ДД истакао да је слика на пасошу на име «МС1» слика његове супруге и двоје малолетне деце __ и __, а оптужени ГГ да је фотографија на пасошу на име «МС» његове супруге као и његове двоје деце __ и __, те да су одговарајуће путне исправе и личне карте са бројевима наведеним у првостепеној пресуди на страни 57 образложења преузео овлашћени представник МУП-а Републике Србије 05.04. и 11.05.2001. године.

Међутим, из исказа сведока СС5 и СС6, који су и непосредно саслушани на претресу пред овим судом, на несумњив начин се утврђује који су разлози за издавање ових личних докумената, а како то правилно утврђује и првостепени суд. Наиме, између првостепене пресуде и жалби нема спора да су ови документи издати, да су неистините садржине јер фотографије на тим документима се не односе на лица чија се имена налазе на тим исправама. Међутим, сведок СС5 је веома логично и убедљиво и пред овим судом објаснио разлог издавања тих докумената, а наиме, да се радило о лицима која су прва признала извршење једног од низа кривичног дела за која је јавност била заинтересована, па је он лично дошао на идеју да се помогне породицама тих лица тако што би им се издала лажна документа, а и новчано помагало, са том идејом упознао је и сведока СС6, свог заменика, који је ове наводе сведока СС5 и потврдио, па је сведок СС5 наложио да те налоге спроведе оптужени НН19 и официр за безбедност сведок

НН18, што и овај сведок у свом исказу потврђује, а из исказа сведока СС27, чији је исказ прочитан на претресу пред овим судом утврђује се и чињеница да је он добио фотографије породица оптужених ГГ и ДД, мисли од сведока СС5.

Дакле, из исказа ових сведока утврђује се разлог издавања ових лажних докумената, а које у потпуности прихвата и овај суд, имајући у виду да су искази ових сведока у погледу те чињенице у битном сагласни, пре свега у погледу чињенице да је такав налог издао сведок СС5, а у циљу да се помогне породицама у смислу њихове заштите и обезбеђења, а не ради давања лажних обећања оптуженима ГГ и ДД да они преузму одговорност на себе. Ово тим пре што се из наведеног дописа Народне банке Југославије – Завода за израду новчаница и кованог новца у Београду од 05.12.2002. године утврђује чињеница да су та документа преузета 05. априла и 11. маја 2001. године, дакле, доста касније у односу на испитивање односно саслушавање оптужених ГГ и ДД. С друге стране, по оцени овог суда апсолутно је нелогично, неживотно и неприхватљиво да оптужени прихвате на себе извршење овако тешког кривичног дела за које је у то време била предвиђена смртна казна, посебно је неприхватљиво да им је обећавано да ће бити неколико месеци у затвору, а затим пуштени и промењен им идентитет, јер би у сваком случају јавност морала бити упозната са чињеницом да су идентификовани и лишени слободе извршиоци овог кривичног дела, па је даље апсолутно немогуће и не прихватљиво да им било ко обећава да ће бити ослобођени, односно да ће им бити омогућено да избегну кривичну одговорност после таквих сазнања јавности.

Стога и овај суд одбране оптужених ГГ и ДД, осим оних напред презентираних, из истраге, не прихвата и оцењује их као покушај да на тај начин избегну кривичну одговорност. На претресу пред овим судом на предлог одбране извршен је увид у потврду о одузетим предметима од оптуженог ГГ из које се утврђује које су ствари од њега одузете, из истих се не види ништа необично. Посебно не види се да је од њега одузето било какво оружје, због чега по оцени овог суда ова потврда на известан индикативан начин обеснажује одбране оптужених који су се изјашњавали да су приликом лишења слободе од њих одузето оружје, тј., да су они сами отишли и пријавили се са наоружањем.

С тим у вези нужно је на овом месту рећи и да и овај суд у свему прихвата оцену одбрана осталих оптужених од стране првостепеног суда, налазећи да су дати разлози, ваљани и непротивречни, дати са пуно аналитичности, у складу са стањем ствари у списима, па дакле и за овај суд прихватљиви, због чега су супротни жалбени наводи у погледу ових чињеница оцењени као неосновани.

Неосновано се жалбама изјављеним у корист оптужених, а посебно жалбама бранилаца оптужених АА и ГГ, адвоката АА1, оптуженог ВВ и његовог браниоца, побија првостепена пресуда тиме што се тврди да првостепени суд није поступио по примедбама Врховног суда Србије стављањем у решењу Кж. I 30/06 од 31.03.2006. године и тиме до краја није рашчистио могућност успостављања телекомуникационих веза на лицу места критичном приликом, ово стога, јер и по оцени овога суда тај налог није био изричит, већ само да се у погледу те чињенице дају јаснији разлози и потпунија оцена изведених доказа.

У том смислу првостепени суд је покушао да преко одговарајућих телекомуникационих установа утврди могућност телекомуникационих веза, али у погледу тих чињеница на основу добијених извештаја од «Мобтела Србије» и «Телекома Србије», није могао утврдити ни позитивно ни негативно утврђење ове чињенице, тј., да ли је било могуће или не успостављање телекомуникационих веза, због чега је првостепени суд био приморан да ту чињеницу утврђује и из других доказа.

Тако, из исказа сведока НН20, првостепени суд правилно утврђује чињеницу да је овај сведок мобилиним телефоном своју супругу звао кући с обзиром да није могао да добије полицију, из исказа сведока ОО да је одмах после незгоде на лицу места контактирао својим мобилним телефоном и са својом супругом ОО1, која ове наводе потврђује у свом исказу који је прочитан на главном претресу. Такође, оптужени ИИ у својој одбрани објашњава да је по налогу оптуженог НН18 са лица места ради провере таблице која је нађена на лицу места звао сведока НН21 преко мобилног телефона и дао јој налог да провери податке о нађеној табели, а то потврђује и овај сведок да је оптужени ИИ звао, претпоставља мобилним телефоном и тражио податке о теретном камиону, ко је власник по регистарском броју. Не само то, него и оптужени ББ, ИИ и ДД говоре о међусобној комуникацији мобилним телефонима на лицу места, па све те чињенице у међусобној повезаности упућују на несумњив закључак да је постојала могућност успостављања телефонских комуникација на лицу места и у критично време. Ово стога што је овај суд исказе наведених сведока као и исказ сведока ОО1 у погледу наведене чињенице у потпуности прихвата, јер је до очигледности јасно да наведени сведоци немају никаквог разлога да говоре неистину, посебно имајући у виду и чињеницу да у моменту давања својих исказа, нису знали, нити могли знати од каквог је значаја та чињеница и да ће у каснијем току поступка у неку руку имати карактер одлучне чињенице. Посебно, оптужени ИИ, у погледу ове чињенице нема никаквог разлога да говори неистину јер на овај начин износи

и одређене чињенице које му не иду у прилог, а наиме да је на лицу места знао да се наведени број регистарске таблице води у специјалној евиденцији и припада Е1Е. Што се тиче исказа сведока ОО1 који је прочитан на претресу, суд исти у погледу наведене чињенице, могућности комуникација, у потпуности прихвата, јер је исти сагласан и са исказом ОО и са исказима осталих сведока чини једну апсолутно логичну и уверљиву целину, а у осталим деловима њен исказ овај суд оцењује у суштини као ирелевантан за утврђење чињеничног стања, исти се односи на одређене чињенице и околности пре и после спорног догађаја.

Првостепени суд правилном оценом одбране оптужених ЕЕ и ЖЖ, затим оценом одбрана оптужених ЗЗ и ИИ, посебно на страни 101 став два образложења као и низа доказа наведених у образложењу првостепене пресуде у ставу II, III и IV, утврђује понашање и радње оптуженог ЕЕ после извршења кривичног дела у питању, а наиме, да је исти у намери прикривања извршења тог кривичног дела уништио списе и службене књиге и омогућио да се набави друго теретно возило сличних карактеристика као возило са којим је извршено кривично дело, па је у тој намери и подстрекао оптуженог ЗЗ и оптуженог ЖЖ, на тај начин што је после неколико дана након извршеног кривичног дела затражио од оптуженог ЗЗ начелника Управе саобраћајне полиције МУП-а РС да му из СУП-а Београд – Управа саобраћајне полиције регистар возила и пратећу документацију за регистарске таблице аа, што је овај и учинио, па када је видео да је тај регистарски број уведен у специјалну евиденцију РДБ МУП-а РС из регистра исцепао шест задњих листова и уништио их од регистарског броја __ до регистарског броја __, међу којима је и документација за наведени регистарски број, а чија се таблица налази на камиону са којим је извршено кривично дело, а затим књигу - регистар након уништених листова вратио оптуженом ЗЗ, а такође неутврђеног дана октобра месеца 1999. године од директора Савезне управе царина оптуженог ЕЕ затражио да се РДБ МУП-а РС додели на коришћење теретно возило марке «мм» сличних карактеристика претходно са којим је извршено кривично дело, што је овај и урадио, па је додељено друго теретно возило са сабирног центра на __, превезено у Центар ЕЗЕ ии, где је префарбано уместо постојеће у __ боју, на исто стављене регистарске таблице __, да би се тај камион приказивао јавности као прави и једини камион те врсте власништву МУП-а РС – РДБ, односно ЕЗЕ. Првостепени суд за овакво своје чињенично утврђење са пуно аналитичности даје ваљане разлоге, које у свему као правилне прихвата и овај суд, а у вези којих доказа ће бити више речи накнадно код образлагања закључака овог суда у вези става I тачка 1 под Б) и В).

Не само то, него наведени правилан став првостепеног суда у погледу чињеничног утврђења наведених чињеница, на изванредан начин потврђује и одбрана оптуженог ДД дата у истрази 24.02.2001. године где овај оптужени између осталог наводи да га је оптужени ЕЕ истим телефоном који му је дао и пре извршења кривичног дела, назвао после извршења истог говорећи му да су зајевали ствар, да се склоне и уништи телефон који му је дао, што је овај и учинио, а из исказа сведока СС18 радника ДБ, чији је исказ на претресу прочитан, утврђује се и чињеница да је он на лицу места записао број таблице камиона који је учествовао у критичном догађају, да је то предао својим надређенима, да је то унето у извештај за који је касније сазано да је уништен, па по оцени суда ове чињенице из одбране оптуженог ДД и исказа овог сведока на изванредан начин упућују на закључак да је одмах после извршења кривичног дела у питању када се сазнало да се регистарски број таблице нађе на лицу места, води у специјалној евиденцији које припада РДБ МУП-а Србије започето са радњама прикривања, а та чињеница у ком регистру се води наведена таблица утврђена је истог дана непосредно после критичног догађаја, а што се утврђује из исказа оптуженог ИИ.

Међутим, првостепени суд напред наведене правилно утврђене чињенице погрешно квалификује у односу на оптуженог ЕЕ као кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 3. у вези става 1. КЗ како је то описано у ставу II првостепене пресуде, јер из изведених доказа правилно утврђује напред наведене чињенице, али изводи погрешан закључак да те радње представљају прикривање, а тиме је и погрешно примењен кривични закон.

Стога је, Врховни суд као другостепени имајући у виду доказе изведене у првостепеном поступку, као и доказе пред овим судом пре свега одбране оптуженог ДД и исказ сведока СС18, нашао да ове утврђене радње оптуженог ЕЕ иако у суштини представљају радње прикривања извршеног кривичног дела и извршиоца, и исте су учињене у тој намери су конзумиране његовим радњама саизвршилаштва и исте говоре у прилог чињеници да је баш оптужени ЕЕ створио план за лишење живота оштећеног ОО, интензивирао његово праћење и прикупљање података о његовом кретању преко оптуженог ЈЈ и тај план конкретно реализовао преко оптуженог АА команданта ЕЗЕ који је организовао остале оптужене припаднике ЕЗЕ који су извршили радње извршења конкретног кривичног дела. И ове радње говоре у прилог става овог суда да је оптужени ЕЕ у извршењу кривичног дела у питању поступао са директним умишљајем, јер овај оптужени с обзиром на својство начелника Е1Е уместо да интензивира рад на откривању, гоњењу и хватању извршилаца овог кривичног дела, преузима читав низ радњи које су у супротности са таквом његовом обавезом, тј., предузима радње прикривања, не само извршиоца, већ и набављањем камиона сличних карактеристика и представљањем јавности да је то једини камион такве

врсте у власништву мп – Е1Е односно Е3Е, већ прикрива и постојање самог кривичног дела.

При овоме, овај суд, је имао у виду императивну одредбу члана 361. став 7. ЗКП, где је између осталог наведено да ће суд одређено и потпуно изнети... којим разлозима се руководио при решавању правних питања, нарочито при утврђивању да ли постоји кривично дело и кривична одговорност оптуженог..., па је из тих разлога у чињенични опис изреке ове пресуде у ставу I тачка 1 под А) унео и утврђене радње оптуженог ЕЕ везане за његово понашање и радње после извршеног кривичног дела 03.10.1999. године, јер и те радње, по оцени овог суда говоре у прилог закључка да је оптужени критичном приликом из наведених разлога поступао са директним умишљајем.

На овај начин су готово истоветне радње описане у коначној верзији оптужнице Кт. 217/01 од 25.04.2005. године измењене 21.12.2006. године, решене по истом принципу конзупције.

То су били разлози зашто је овај суд и те радње оптуженог ЕЕ унео у изреку ове пресуде и правно квалификовао као у ставу I тачка 1 под А) при том имајући у виду да је апсолутно неприхватљив закључак првостепеног суда из правилно утврђених чињеница да утврђене радње оптуженог ЕЕ представљају помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 3. у вези става 1. КЗ јер је потпуно неприхватљиво да саизвршилац кривичног дела истовремено буде и лице које пружа помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела, јер је то контрадикторно и испало би да извршилац после извршеног кривичног дела сам себи помаже да не буде откривен, што је у неку руку логично, нормално и оправдано.

На претресу пред овим судом, а у вези чињеничног утврђења из става I тачка 1. по д А), а ради провере одбрана оптужених поново су саслушани сведоци СС2, СС7 и по први пут СС4 и њихове исказе овај суд оцењује у суштини као ирелевантне за утврђивање чињеничног стања. Наиме, сведок СС2 је поновио свој исказ из првостепеног поступка у погледу чињенице да је оптужени ЕЕ био код њега на __ у временском периоду од 11,15 часова до иза 12,00 часова када му је zazвонио телефон на који се јавио оптужени и рекао да мора хитно да иде, па и по оцени овога суда, иако ови наводи поткрепљују одбрану оптуженог ЕЕ у погледу наведене чињенице ни у ком случају не обеснажују напред наведени став овога суда везан за утврђење радњи овог оптуженог и његове кривице.

Такође, исказ сведока СС4 суд оцењује као ирелевантан, а овај сведок наводи да је у време критичног догађаја био начелник општинских послова ИИИ и шеф Кабинета оптуженог ЕЕ и да он никада није чуо нити начуо да се било шта припрема у вези извршења неког кривичног дела. С друге стране, по оцени овог суда сасвим је логично да овај сведок нема сазнања у том смислу, јер с обзиром на чињеницу да се припремало лишење живота једног од опозиционих лидера, сасвим је нормално и животно да о тој чињеници буде упознато што мање лица.

На главном претресу као сведоци саслушани су и сведоци СС3 и СС8 и из њиховог исказа овај суд је утврдио чињеницу да они немају никаква лична сазнања у вези конкретног извршења кривичног дела и њихови искази су се односили на односе између Јавне и Државне безбедности који су настали после извршења кривичног дела и у вези откривања истог, затим у односу на њихова накнадна сазнања – исказ сведока СС8, и међусобне личне односе између сведока СС3 и СС6, али из њихових исказа, по оцени овог суда, овај суд није могао утврдити ни једну битну чињеницу која би помогла расветљавању и утврђивању чињеничног стања из којих разлога их овај суд оцењује као ирелевантне, осим у делу исказа сведока СС8 где се он изјашњавао да је Е3Е била под командом Е1Е и да је могла бити ангажована само по наредби начелника те службе. У том делу исказ овог сведока и овај суд прихвата јер је у погледу те чињенице сагласан са исказима сведока СС5 и СС6.

Иначе, овај суд исказе сведока СС5, СС6, СС8 и СС3, осим у погледу напред наведених чињеница: разлога давања докумената члановима породица опт. ГГ и ДД – искази сведока СС5 и СС6; да је Е3Е била под командом Е1Е и тиме опт. ЕЕ као начелника те службе, у осталим деловима и у суштини оцењује као ирелевантне и исти по оцени овог суда имају неки други значај, али не и значај у кривичноправном смислу.

Ради провере одбране оптужених, пре свега оптужених ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ да су се у критичном периоду као припадници Е3Е налазили у рејону __, дакле ради провере њиховог алибија, поново је саслушан по предлогу одбране сведок СС7 који је у суштини поновио свој исказ из првостепеног поступка, с тим што је износио и одређене чињенице и сазнања у вези догађаја од 05. октобра 2000. године и касније, и у том делу његов исказ суд оцењује као релевантан за расветљавање и утврђивање чињеничног стања у вези

конкретног кривичног дела.

У вези провере алибија оптужених и њихових навода да су се налазили као припадници ЕЗЕ на територији __, првостепени суд је извео читав низ доказа тражећи од читавог низа државних институција доказе у том смислу, а које су наведене у првостепеној пресуди и из тражених извештаја није могао утврдити да су се ови оптужени у време критичног догађаја налазили у рејону __ ни компнене зоне. Како првостепени суд, може се рећи на званичан начин није могао утврдити такву чињеницу ни у позитивном ни у негативном смислу, саслушани су сведоци НН22, НН23, НН24, НН25 и СС7, и из њихових исказа првостепени суд правилно закључује на странама 54 и 55 да се не може са неопходном сигурношћу утврдити боравак оптужених у критичном периоду, а посебно је значајан исказ сведока НН23, да се критичног дана 03. октобра 1999. године враћао са викенда, а тада је био и на терену у __ као припадник ЕЗЕ, а у вези боравка на викенду није имао никакву посебну дозволу, па су стога неприхватљиви наводи појединих оптужених да је у вези боравка јединице постојала строга и прецизна евиденција присуства и одсуства из јединице, из којих разлога је и по оцени овога суда правилан напред наведени став првостепеног суда који се жалбеним наводима изјављеним у корист оптужених не доводи у сумњу.

Као што је речено из исказа сведока ОО1 овај суд је утврдио могућност успостављања телефонске везе, с обзиром на њену категоричну тврдњу да је критичном приликом разговарала са својим супругом оштећеним ОО који то потврђује, као и напред наведени докази, а у вези осталих навода овог сведока суд њен исказ у суштини оцењује као ирелевантан, јер се односи на неспорне чињенице везане за полазак и догађаје који су уследили после критичног догађаја.

Дакле, из доказа изведених пред првостепеним и на претресу пред овим судом, као другостепеним, овај суд је утврдио читав низ чињеница и то:

- да је пре свега донета одлука о лишењу живота оштећеног ОО, као лидера опозиционе странке «О1О», која је пре критичног догађаја организовала масовне митинге у циљу свргавања са власти тадашњег председника пок. Слободана Милошевића, а која је по оцени овога суда била мотивисана политичким разлозима;

- да је у циљу реализације те одлуке оптужени ЕЕ као начелник Е1Е створио план о лишењу живота оштећеног ОО, са којим је упознао оптуженог АА - команданта ЕЗЕ која је била у саставу РДБ и која је само по налогу оптуженог ЕЕ у складу са његовим својствима могла бити ангажована, у ком циљу је оптужени АА ангажовао остале оптужене припаднике ЕЗЕ и то: оптужене ГГ, ДД, ББ, ВВ и ЋЋ, с тим што их није упознао са коначним циљем - лишење живота оштећеног ОО, већ да се ради о лишењу живота припадника «албанске мафије», са којим планом су се ови оптужени сагласили и по договору тачно поделили улоге;

- да је камион са којим је извршено кривично дело у питању био у поседу ЕЗЕ;

- да сви напред оптужени припадници ЕЗЕ учествују у извршењу кривичног дела у питању са тачно подељеним улогама и задацима, с тим што у непосредном извршењу, као возач камиона, учествује оптужени ГГ, а остали оптужени са тачно подељеним улогама учествују у извршењу истог на други начин и тиме знатно доприносе коначном извршењу кривичног дела у питању;

- да после извршења кривичног дела извршеног 03.10.1999. године опт. ЕЕ предузима утврђене радње у циљу прикривања извршеног кривичног дела и извршиоца, прибавља камион готово истих карактеристика који је према изјави оптуженог ББ од 01.04.2003. године префарбан у исту __ боју, што потврђују и бројни сведоци између којих и сведок СС26, а на увиђајима и то два у вези препознавања камиона по налогу оптуженог ЕЕ присуствује оптужени АА, како између осталог наводи и овај сведок како би тај префарбани камион који је накнадно прибављен, а подаци о камиону са којим је извршено кривично дело уништени, био представљен јавности као камион који је једини у поседу ЕЗЕ, а тиме и Е1Е, јер је та јединица под директном командом ове службе.

Све напред, по оцени овога суда, несумњиво утврђене чињенице представљају затворен круг и са пуном сигурношћу упућују на једини могући закључак да су управо оптужени ЕЕ, АА, ГГ, ДД, ББ, ВВ и ЋЋ извршили кривично дело на начин утврђен изреком ове пресуде став I тачка 1 под А) и да се изведеним

доказима искључује свака друга могућност.

На претресу пред овим судом, као другостепеним одбијени су предлози и

то:

- сагласан предлог одбране свих оптужених да се поново изведу сви докази из првостепеног поступка непосредним саслушањем свих сведока и поновним саслушањем свих оптужених, ово са разлога јер је по оцени овога суда овакав предлог у супротности са суштином и сврхом одржавања претреса пред другостепеним судом, а разлози држања претреса пред овим судом као другостепеним су напред објашњени, па би поновним извођењем свих доказа из првостепеног поступка, овај поступак изгубио своју сврху и циљ;

- предлог браниоца оптужених ЈЈ и КК, адвоката КК1, да се прибави од Безбедносно-информативне агенције досије оштећеног ОО, а ово са разлога, јер је по оцени суда такав предлог ирелевантан и сувишан, не би допринео утврђивању чињеничног стања, већ евентуално околности везаних за личност оштећеног ОО и непотребно би одуговлачио овај кривични поступак;

- заједнички предлог бранилаца оптужених АА, ГГ и ДД, адвоката АА1 и ДД1 да се изврши вештачење чујности телефонских веза на лицу места, а ово са разлога јер је по оцени овог суда та чињеница довољно расветљена и несумњиво утврђена од стране првостепеног суда, који је у погледу исте дао ваљане и исцрпне разлоге, које као што је речено прихвата и овај суд;

- предлог браниоца оптужених АА и ГГ, адвоката АА1 да се изврши реконструкција критичног догађаја према верзијама догађаја оптужених из исказа чије је издвајање тражено, ово са разлога, јер је по оцени овога суда чињенично стање у погледу тока и динамике критичног догађаја од 03.10.1999. године на несумњив начин утврђена пре свега налазом и мишљењем вештака саобраћајне струке, које и овај суд прихвата из разлога наведених у првостепеној пресуди, па би извођење овог доказа непотребно одуговлачило овај кривични поступак, посебно имајући у виду и касније измене одбрана оптужених која се своде на негирање како свог тако и учешћа осталих саоптужених у извршењу кривичног дела у питању;

- предлог браниоца оптуженог ВВ, адвоката ВВ1, да се саслуша неко од чланова Експертске групе коју је оформио О10 на околности зашто је подношена кривична пријава против пок. премијера Зорана Ћинђића, ово са разлога јер је по оцени овога суда очигледно да се овај доказ не односи на критични догађај, већ на друге околности које су настале после истог и имају за циљ утврђивање чињеница које не иду у циљу утврђивања чињеничног стања већ других околности везаних за догађања после критичног догађаја, па би извођење таквог доказа непотребно одуговлачило овај кривични поступак. Такође, одбијен је и предлог истог браниоца да се од МУП-а затражи извештај да ли је јединица била у рејону __ и с тимом вези непосредно саслушају сведоци НН22, НН24 и НН23, а ово са разлога јер је по мишљењу овог суда ова чињеница у првостепеном поступку расветљена и несумњиво утврђена, из разлога које прихвата и овај суд, а како је напред речено;

- предлог браниоца оптуженог ДД, адвоката ДД1, да се прочитају искази сведока који дају алиби овом оптуженом и то НН26, НН27, НН28, НН29, НН30, НН31, НН32, НН33 и НН34, као ирелевантан и у супротности са одбранама оптуженог ДД датим на записницима о испитивању окривљеног од 24. и 30.02.2001. године, из кога се, као што је речено, у склопу са оценом одбрана оптуженог ГГ и ББ утврђује да је критичном приликом био на лицу места, па имајући у виду да су предложени сведоци детаљно саслушани у првостепеном поступку када овом оптуженом дају алиби, и код јасног става првостепеног суда да у суштини не прихвата ове исказе, закључак је овог суда да је непотребно и сувишно читање њихових исказа;

- одбијени су предлози одбране за суочење сведока СС6 и СС5, затим предлози за суочење сведока СС6 и СС3 (бранилац оптуженог АА), као и предлози оптужених ВВ и АА за суочење са сведоком СС6, а ово са разлога јер су се сведоци највише изјашњавали о стању у служби, о односима у служби после критичног догађаја, односима између јавне и Државне безбедности и њиховим међусобним односима тако да су исти у суштини ирелевантни, а као што је речено из исказа сведока СС5 и СС6 само се утврђује чињеница да је праћење оштећеног ОО у критичном периоду било атипично, да је ексклузивно право над командовањем ЕЗЕ имао искључиво начелник, а то је оптужени ЕЕ, што потврђује и сведок СС8, па је до очигледности

јасно да ни суочењем не би била утврђена ни једна битна чињеница од значаја за утврђивање конкретног кривичног дела и кривице оптужених;

- одбијен је предлог браниоца оптуженог АА, адвоката АА2 да се прибави кривична пријава против пок. Зорана Ћинђића, оцењујући овај предлог као ирелевантан јер се не односи на критични догађај;

- одбијен је предлог браниоца оптуженог ЕЕ, адвоката ЕЕ1 да се као сведок саслуша НН35 који је тога дана био у пратњи оптуженог ЕЕ, а на околности њиховог кретања тога дана, као ирелевантан, јер је очигледно да се из исказа овог сведока не би утврдила ни једна нова битна чињеница, као и предлог да се као сведок саслуша НН36 који је у то време био помоћник оптуженог ЕЕ, на околности да ли он има нека сазнања да се нешто припрема у вези конкретног кривичног дела, оцењујући и овај предлог као ирелевантан из разлога који су дати код оцене исказа сведока СС4, као и предлог да се непосредно саслушају сведоци НН37, НН38, НН39, а у вези саслушања сведока НН38 и НН39, такв предлог је дао и бранилац оптуженог ЖЖ, адвокат ЖЖ1, а са разлога, јер су наведени сведоци своје исказе детаљно дали у првостепеном поступку, и у првостепеној пресуди детаљно презентирани и исти су били и предмет оцене и овог суда, па би њихово непосредно саслушање по оцени овог суда непотребно одуговлачило овај кривични поступак;

- одбијен је предлог браниоца оптуженог АА, адвоката АА1, да се у допуну доказног поступка прибави налаз и извештај о извршењу службеног задатка број 3567/02 од 03.10.1999. године, који су саставили сведоци НН15 и НН16 из кога се види да они тога дана нису зауставили никакав камион и да су га пропустили јер се неко лице представило као радник ДБ, а ово са разлога јер су предње чињенице утврђиване из исказа ових сведока као што је напред речено;

- предлог оптуженог АА да се као сведок саслуша НН49 који је у то време био окружни јавни тужилац у Београду, на околности да је овај сведок заједно са сведоком СС6 радио на монтирању овог случаја, као ирелевантан јер по оцени овог суда такве тврдње немају подлогу у списима; да се као сведок саслуша ЛЛ1 који је био бранилац оптуженог ДД, као и да се прибави пуномоћје које је наводно издао тај оптужени јер га исти у суштини није бранио, као ирелевантан, са разлога јер се из списка предмета несумњиво утврђује да је овај сведок као бранилац присуствовао испитивањима оптуженог у истрази и на суочењу на коме је чак био присутан и бранилац оптуженог АА, адвокат АА1, а оптужени ДД се на оба записника изјаснио да је ангажовао за свог браниоца тог адвоката, а пуномоћје се може дати и усмено, као у конкретном случају, да се прибави извештај о изласку лица на лице места НН39, инспектора НН40 и вулканизера НН41 и о њиховим изласцима са истражним судијом на лице места, а поводом прегледа камиона, а ово са разлога, јер у погледу наведених чињеница у списима постоје одговарајући записници, као и предлог да се од БИА-е прибаве изјаве које су дали оптужени ГГ и ДД, а који предлог је ставио и бранилац оптуженог ЕЕ, адвокат ЕЕ1, а ово са разлога јер и у случају да такве изјаве постоје исте не би могле бити коришћене у овом кривичном поступку, јер би супротно поступање било у супротности са Закоником о кривичном поступку;

- предлог браниоца оптуженог АА, адвоката АА1 да се прибави извештај под којим именима су супруге оптужених ГГ и ДД исте посећивале у затвору, као ирелевантан, јер је у овом кривичном поступку несумњиво утврђено да су заиста издата лажна документа супругама ових оптужених, а о разлозима таквог поступања сагласно су се изјашњавали сведоци СС5 и СС6; да се као сведоци саслушају лица која је помињао и оптужени ВВ и то НН42 и НН43 на околности састанка у мају месецу у __, шта је сведок СС6 тада говорио, на исте околности и сведоци НН44, НН26 и НН45, као ирелевантан, јер је очигледно да се евентуални искази ових сведока не односе на критичан догађај, већ на догађања после њега, па би евентуално извођење ових доказа непотребно одуговлачило овај кривични поступак, из којих разлога је исти такав предлог браниоца оптуженог ВВ, адвоката ВВ1 и тог оптуженог одбијен;

- предлог браниоца оптуженог ВВ, адвоката ВВ1 да се од Генерал-штаба Војске Србије прибави извештај - податак да ли је Јединица у периоду од IX до XI месеца 1999. године била у реону __ која су сва лица била, као ирелевантан, јер је из напред наведених разлога по оцени овог суда несумњиво утврђено да су оптужени критичном приликом били на лицу места;

- предлог браниоца оптуженог ЕЕ, адвоката ЕЕ3, да се као сведоци саслушају адвокати ЛЛ1 и АА1 на околности шта им је сведок СС6 рекао када су они били ангажовани од стране ДБ као браниоци оптужених ГГ и ДД, као ирелевантан, јер нема подлогу у списима, с обзиром на исказ сведока СС6 који се изјашњавао да са тим адвокатима није контактирао, а нема ни доказа да су они били ангажовани од

стране ДБ; да се као сведок саслуша сведок НН46, ранији помоћник оптуженог ЕЕ на околности из одбране овог оптуженог, да је овај сведок сазнао за претњу ОО, контактирао са НН47, тада високим функционером О1О како би понудио заштиту ОО, а пре спорног догађаја, као ирелевантан, јер је очигледно да се евентуални исказ овог сведока не односи на критичан догађај; непосредно саслуша сведок НН48 на околности да је на њега вршен притисак да измени исказ, као ирелевантан с обзиром да је овај сведок свој исказ већ дао у првостепеном поступку у више наврата и исти и по оцени овога суда од стране првостепеног суда правилно оцењен, а с тим у вези да се прочитају изјаве и транскрипти овог сведока који је он дао пред Већем за ратне злочине Окружног суда у Београду Кри. В. 1/2004 од 11.06.2004. године који је приложио списима, са разлога јер се ради о исказу у другом кривичном предмету и у вези других кривичноправних догађаја;

- предлог бранилаца оптужених ЈЈ и КК, адвоката КК1, да се прибави извештај о праћењу ОО за цео период у коме је овај оштећени био предмет обраде или само за 1999. годину од БИА, као ирелевантан, јер је очигледно да се не односи ни на једну битну чињеницу везану за утврђивање конкретног кривичног дела и кривице оптужених;

- из истих разлога одбијени су и предлози браниоца оптужених ББ, адвоката ББ2 и оптуженог ЖЖ, адвоката ЖЖ1 који су у суштини поновили напред наведене предлоге и са истим се сагласили;

- оптуженог АА, да се саслушају сведоци који су били на састанку у __, а који су напред наведени, из истих разлога, да се као сведок саслуша НН32 и прибаве транскрипти његових изјава у предмету везаних за убиство премијера Зорана Ћинђића у коме је он оптужен, као ирелевантан, јер је очигледно да се ти транскрипти односе на други кривично-правни догађај, а овај сведок је у овом кривичном поступку саслушаван и његов исказ је од стране првостепеног суда правилно оцењен, па би поновно саслушање овог сведока било ирелевантно, као и предлог да се прибаве изјаве оптужених ГГ и ДД, које су дали у преткривичном поступку, из напред наведених разлога јер се ради о поновљеном предлогу, као и о предлогу да се саслушава као сведок НН49, Окружни тужилац у Београду, а који предлог је понављао и бранилац оптуженог ЕЕ, адвокат ЕЕ1, из напред наведених разлога.

С обзиром на све напред изложено, како из доказа изведених у првостепеном поступку, тако из доказа изведених пред овим судом, као другостепеним, закључак је овог суда да у конкретној кривичној ствари несумњиво утврђено да су оптужени ЕЕ, АА, ГГ, ББ, ВВ, ДД и ЋЋ извршили кривично дело тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. тачка 9. у вези члана 33. КЗ на начин утврђен изреком ове пресуде став I тачка 1 под А).

Несумњиво је утврђено да је оптужени ЕЕ као начелник Е1Е сачинио план о лишењу живота ОО и са тим планом упознао оптуженог АА команданта Е3Е која јединица је била у саставу Е1Е и која је могла бити ангажована само по налогу оптуженог ЕЕ као начелника Е1Е, а који је са тим планом упознао оптужене ГГ, ББ, ВВ, ДД и ЋЋ, с тим што им није рекао да је њихов циљ лишење живота оштећеног ОО, већ других лица, и са тим планом су се ови оптужени сагласили и постигли заједнички договор о лишењу живота више лица, са тачно подељеним улогама како је то утврђено у изреци ове пресуде и у чињеничном утврђењу у образложењу. Несумњиво је утврђено да су оптужени АА, ГГ, ДД, ББ, ВВ и ЋЋ по напред створеном плану, тачно подељеним улогама и задацима и поступили критичном приликом, с тим што је конкретном приликом припремљеним камионом који је претходно био префарбан у зелено и натоварен песком управљао оптужени ГГ и када је наишла колона возила у којима су се налазили оштећени, сада покојни ПП1, ПП2, ПП3, ПП4 и оштећени ОО у својим возилима крећући се правилно својом десном страном скренуо на њихову страну и изазвао судар са возилима у којима су се налазили оштећени услед ког судара су наведена лица изгубила живот, а оштећени ОО задобио лаке телесне повреде, после чега су се по договореном плану подељеним улогама и задацима удаљили са лица места, а затим оптужени ЕЕ ради прикривања извршења кривичног дела и извршиоца извршио утврђене радње изреком пресуде уништавање службених списа и набављањем камиона сличних карактеристика који су оптужени префарбали у __ боју како би исти био представљен јавности као једини камион у поседу Е1Е и Е3Е. Закључак је овог суда да су оптужени оваквим својим радњама остварили сва битна обележја кривичног дела тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. тачка 9. у вези члана 33. КЗ, наравно, објективне и субјективне природе.

На основу низа напред презентираних чињеница утврђено је да је донета одлука о лишењу живота оштећеног ОО, а да је у циљу реализације те одлуке оптужени ЕЕ створио план о лишењу живота оштећеног ОО и о томе упознао оптуженог АА, као команданта Е3Е како би овај даље тај план конкретно и реализовао што је овај учинио проналазећи и извршиоце, остале оптужене припаднике Е3Е и средство извршења. Несумњиво је утврђено поред постојања чињенице о плану о лишењу живота оштећеног ОО да

је између оптужених постигнут и договор о лишењу живота више лица са тачно подељеним улогама и задацима, а с обзиром на конкретан план извршења и постигнут договор да се дело изврши на начин утврђен изреком пресуде и имајући у виду одбране оптужених ГГ, ДД и ББ неумислено је утврђено да су сви оптужени знали да ће критичном приликом бити лишено живота више лица, а с обзиром на начин извршења – изазивање директног судара камионом са наилазећим возилом у коме се у сваком случају налази више лица, што су оптужени знали, као што су и знали за чињеницу да том приликом може бити лишено живота више лица, што су и хтели, па је закључак овог суда да су сви оптужени кривично дело у питању извршили са директним умишљајем.

Закључак је овог суда да су оптужени ЕЕ, АА, ГГ, ББ, ВВ, ДД и ЋЋ критичном приликом деловали као саизвршиоци. Наиме, саизвршилаштво треба посматрати у објективном – субјективном смислу. Оно постоји ако су испуњена два услова и то: прво, учешће у радњи извршења или на други начин заједничко извршење кривичног дела као објективни елемент, и друго, свест о заједничкој сарадњи као елемент субјективне природе. Учесници у извршењу једног кривичног дела могу учествовати са различитим улогама, а да се ипак сматрају саизвршиоцима, али је нужно да радње свих учесника морају бити таквог карактера да се имају сматрати радњама које представљају радње извршења у смислу члана 33. КЗ – саизвршилаштва. Њихове радње морају бити у толикој мери присутне и заједничке, да се може рећи да ток извршења дела и остварење последице битно зависе управо од доприноса сваког од оптуженог. Као што је речено, у овом кривичном поступку несумњиво је утврђено постојање плана за лишење живота оштећеног ОО, а који је сачинио оптужени ЕЕ, са којим упознаје оптуженог АА, а овај остале оптужене и са њима постиже договор о конкретној реализацији тог плана са тачно подељеним улогама. Сви оптужени осим оптуженог ЕЕ су се критичном приликом налазили на лицу места, са тачно подељеним улогама и задацима распоређени у возилима, а оптужени ГГ у камиону чекајући унапред договорени знак оптуженог АА, а преко оптуженог ВВ, да изврши конкретну радњу извршења, коју је извршио након добијеног телефонског знака ВВ, а остали оптужени на лицу места чекају исход и после изазваног судара оптужени ББ, ЋЋ и ДД пошто прођу лице места преузимају оптуженог ГГ у возило марке «ЈЈ» __ боје у коме су се налазили и напустио лице места.

Све ово указује да оптужени АА, ГГ, ДД, ББ, ВВ и ЋЋ, добро знају шта се ради, да у свему томе учествују заједно, да код њих постоји свест о заједничкој сарадњи, дакле, субјективни елемент саизвршилаштва, а да напред утврђене радње оптужених АА, ДД, ББ, ВВ и ЋЋ, које не представљају конкретне радње извршења, у битном доприносе извршењу кривичног дела у питању.

Такође, и утврђене радње оптуженог ЕЕ у битном доприносе извршењу кривичног дела у питању. Он ствара план о лишењу живота оштећеног ОО, са тим планом упознаје оптуженог АА као команданта ЕЗЕ и даје му «задатак» да тај план конкретно реализује, што овај и чини, тако да је очигледно да је јасно да и оптужени ЕЕ зна шта се ради, да ће бити лишено живота више лица с обзиром на договорени начин извршења - изазивање судара камионом натовареним песком са наилазећим возилима у коме се сигурно налази више лица, па то и хоће и жели, да у свему томе учествује заједно са осталим оптуженима и да код њега постоји свест о заједничкој сарадњи, дакле субјективни елемент саизвршилаштва. Да код оптуженог ЕЕ постоји свест о заједничкој сарадњи, да дело хоће као своје говори и чињеница везана за његово понашање после извршеног кривичног дела тј., предузете радње у циљу прикривања извршеног кривичног дела и извршиоца.

Дакле, закључак је суда да су оптужени ЕЕ, АА, ГГ, ДД, ББ, ВВ и ЋЋ кривично дело тешког убиства у саизвршилаштву из члана 114. тачка 9. у вези члана 33. КЗ извршили са директним умишљајем, јер је у напред створен план који се односи на лишење живота оштећеног ОО, а с обзиром на утврђени начин извршења, а који је договорен између оптужених, јасно је да су сви оптужени били свесни и знали да с обзиром на начин извршења може бити лишено живота више лица, па су то и хтели и жељену последицу и остварили на начин утврђен изреком ове пресуде. То што до лишења живота оштећеног ОО није дошло је само стицај, по њега, срећних околности, због чега је у односу на њега, односно да се оствари план о лишењу живота оштећеног ОО последица остала у покушају. Очигледно је с обзиром на створени план од стране оптуженог ЕЕ са којим је био упознат оптужени АА њихов умишљај био усмерен и на лишење живота оштећеног ОО као председника политичке странке ОЮ, а с обзиром на договорени начин извршења до очигледности је јасно да је умишљај свих оптужених био усмерен и ка лишењу живота више лица, које чињенице су били свесни сви оптужени, и то хтели и при томе били свесни забрањености својих радњи.

С обзиром на изложено, Врховни суд је по службеној дужности у погледу правне оцене дела радњи оптужених ЕЕ, АА, ГГ, ДД, ББ, ВВ и ЋЋ преиначио првостепену пресуду и утврђене радње из става I тачка 1 под А) правно квалификовао као кривично дело тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. тачка 9. у вези члана 33. КЗ, а ово из следећих разлога:

Пре свега, Врховни суд је радње оптуженог ЕЕ описане у оптужници ОЈТ-а у Београду и квалификоване као кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 248. став 2. КЗ РС у вези члана 23. став 1. КЗ СРЈ унео у чињенично утврђење из изреке ове пресуде, јер по оцени овог суда те радње говоре у прилог закључка о постојању директног умишљаја код оптуженог при извршењу кривичног дела у питању, јер овај оптужени с обзиром на своју функцију – начелника Е1Е уместо да интензивира рад на откривању и хватању извршилаца кривичног дела предузима читав низ утврђених радњи усмерених на прикривању како кривичног дела тако и извршиоца, а питање умишљаја је одлучна чињеница. Како је одредбом члана 361. став 7. ЗКП одређено да ће суд одређено и потпуно изнети које чињенице и из којих разлога узима као доказане или недоказане.... којим разлозима се руководио при решавању правних питања, нарочито при утврђивању да ли постоји кривично дело и кривична одговорност оптуженог..., то је овај суд те радње унео у чињенични опис изреке ове пресуде јер говоре о одлучној чињеници – умишљају оптуженог. Дакле, умишљај оптуженог није био усмерен ка фалсификовању службених исправа, већ на прикривање откривања кривичног дела и извршиоца, а с обзиром на непобитно утврђену чињеницу да је овај оптужени саизвршилац у извршењу тог кривичног дела неприхватљив је и став првостепеног суда из става II да је оптужени ЕЕ извршио кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 3. у вези става 1. КЗ, дајући готово идентични опис као из оптужења за кривично дело фалсификовање исправе, јер је апсолутно нелогично и неприхватљиво да извршилац кривичног дела врши и кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела, па је овај суд их свих наведених разлога радње оптуженог ЕЕ извршене после извршеног кривичног дела описане како у оптужници, тако и у првостепеној пресуди унео у изреку ове пресуде, а ради утврђивања одлучне чињенице - умишљаја оптуженог.

У овом кривичном поступку, с обзиром да је од извршења кривичног дела 03.10.1999. године кривични закон више пута мењан, поставља се питање примене блажег закона, имајући у виду императивну одредбу члана 5. став 2. КЗ која налаже да ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца, Врховни суд налази да је најблажи закон који се има применити на оптужене Кривични законик који је ступио на снагу 01. јануара 2006. године, а објављен у «Службеном гласнику РС» бр. 85/05, а из следећих разлога:

Оптужени су кривично дело утврђено изреком ове пресуде извршили 03. октобра 1999. године, дакле, у време важења Кривичног закона Савезне Републике Југославије и Кривичног закона Републике Србије. Од установљавања нашег кривичног законодавства као предвиђена казна била је између осталог и смртна казна која је и у кривичном законодавству Савезне Републике Југославије била предвиђена у члановима 34. и 37. КЗ СРЈ. Међутим, Законом о изменама Кривичног закона Савезне Републике Југославије, објављеном у «Службеном листу СРЈ» бр. 37 од 16. јула 1993. године, у члану 6. овог Закона наведено је «у члану 34. тачка 1. мења се и гласи: - смртна казна, када је прописана законом републике, а у следећем члану 7. наведено је да се наслов испред члана 37. «смртна казна» и члан 37. бришу. Законом о изменама и допунама Кривичног закона Савезне Републике Југославије («Службени лист СРЈ» бр. 61 од 09.11.2001. године, који је ступио на снагу 11.11.2001. године) и којим је у члану 1. прописано да се брише тачка 1. члана 34. КЗ СРЈ којим је било прописано да се смртна казна може изрећи када је прописана законом републике, а чланом 3. је прописано да затвор не може бити краћи од 30 дана ни дужи од петнаест година, а став 2. истог члана је измењен и сада гласи: «за најтежа кривична дела и најтеже облике тешких кривичних дела може се прописати казна затвора од четрдесет година. Ова казна се може прописати само уз казну затвора од петнаест година и не може се изрећи лицу које у време извршења кривичног дела није навршило 21 годину живота». С друге стране у кривичном законодавству Републике Србије за најтежа кривична дела била је прописана смртна казна сво време до доношења Закона о изменама и допунама Кривичног закона Републике Србије («Сл. гласник РС» бр. 10 од 01.03.2002. године) када је брисан члан 2-а. КЗ РС, па се за она кривична дела за која је била прописана смртна казна сада уместо ове казне може изрећи казна затвора од четрдесет година, тако да члан 47. став 2. одређује да ће се учинилац казнити «затвором најмање десет година или затвором од четрдесет година» то што даље значи да је у Кривичном закону Републике Србије смртна казна била прописана у непрекидном трајању све до 01.03.2002. године, када је наведеним изменама дефинитивно укинута и замењена казном затвора у трајању од четрдесет година. Наведени Кривични законик је ступио на снагу 01. јануара 2006. године који у члану 45. став 3. предвиђа да се за најтежа кривична дела и најтеже облике тешких кривичних дела може уз казну из става 1. овог члана изузетно прописати казна затвора од тридесет до четрдесет година, а чланом 114. КЗ предвиђено је да ће се учинилац овог кривичног дела казнити затвором од најмање десет година или тридесет до четрдесет година.

Из изложеног следи да је у кривичном законодавству Републике Србије смртна казна била прописана све до 01.03.2002. године када је коначно укинута и замењена казном затвора у трајању од четрдесет година, а последњим изменама и ступањем на снагу Кривичног законика та казна је замењена казном затвора у трајању од тридесет до четрдесет година, па дакле простим поређењем напред наведених чињеница везаних за измене кривичног законодавства несумњиво се закључује да је најблажи закон који се мора применити на извршиоце кривичног дела у питању Кривични законик, односно члан 114. из којих разлога је и овај суд преиначио првостепену пресуду и одлучио као у изреци.

Одлучујући о висини казни оптуженима суд је имао у виду све околности предвиђене у члану 54. КЗ које утичу на то да казна буде мања или већа. Од олакшавајућих околности свим оптуженима суд је имао у виду њихове личне и породичне прилике, оптуженом АА да је отац __ малолетне деце, оптуженом ЕЕ да је ожењен и отац __ малолетног детета, оптуженом ББ, да је ожењен отац __ малолетног детета, оптуженом ВВ да је ожењен и отац __ малолетног детета, оптуженом ГГ и отац __ малолетне деце, оптуженима ДД да је ожењен и отац __ малолетне деце и оптуженом ЋЋ да је отац __ малолетног детета, свим оптуженима, осим оптуженом АА, да су неосуђивани. Од отежавајућих околности свим оптуженима суд је имао у виду висок степен друштвене опасности извршеног кривичног дела, а наиме, да је лишено живота четири лица, да је покушано лишење живота оштећеног ОО, дакле, да наступеле последице далеко превазилазе законска обележја кривичног дела у питању, да је за постојање овог кривичног дела чији је елеменат више лица потребно да је последица наступила у односу на два лица, затим њихова лична својства, а наиме, да је оптужени ЕЕ начелник Е1Е, оптужени АА командант Е3Е која је у саставу Е1Е, а сви остали оптужени припадници те јединице, па дакле, да је један од њихових основних задатака да се брину о безбедности грађана, а не да исте лишавају живота. Имајући у виду чињеницу да се ради о најтежем кривичном делу предвиђеном у нашем законодавству и имајући у виду улоге које су оптужени имали у извршењу кривичног дела у питању по постигнутом договору, како је напред одређено, суд је оптуженом ЕЕ, АА и ГГ утврдио појединачне казне затвора у трајању од по 40-четрдесет година, оптуженима ВВ и ДД казне затвора у трајању од по 30-тридесет година, а оптуженима ББ и ЋЋ казне затвора у трајању од по 20-двадесет година, а затим им је узео као утврђене казне затвора из наведене пресуде Врховног суда, како је то наведено у изреци ове пресуде па их осудио на јединствене казне затвора у трајању и то: оптужене ЕЕ, АА, ГГ, ВВ, на казне затвора у трајању од по 40-четрдесет година, оптуженог ДД на казну затвора у трајању од 35-тридесетпет година, а оптужене ББ и ЋЋ, на казне затвора у трајању од по 30-тридесет година уз урачунавање времена проведеног у притвору, налазећи да ће се изреченим казнама у свему постићи сврха кажњавања и кривичних санкција уопште из члана 4. и 42. КЗ.

Став I тачка 1. под Б) и В)

Неосновано се жалбама браниоца оптуженог ЖЖ, адвоката ЖЖ1, браниоца оптуженог ИИ, адвоката ИИ1, оптуженог ЗЗ и његовог браниоца адвоката ЗЗ1, побија првостепена пресуда због битних повреда одредаба кривичног поступка. У вези са тим у жалбама се указује да су повређене одредбе кривичног поступка предвиђене у члану 368. став 1. тачка 8. (жалбе бранилаца оптужених ЖЖ и ИИ) и тачке 11. ЗКП (изрека пресуде неразумљива, нема разлога о одлучним чињеницама, дати су нејасни и у знатној мери противречни - све жалбе). Ово није прихватљиво из следећих разлога:

- члан 368. став 1. тачка 8. ЗКП

У вези ове повреде кривичне процедуре у жалби браниоца оптуженог ЖЖ се неосновано наводи да је побијана пресуда донета повредом објективног идентитета између оптужнице и пресуде изостављањем из изреке у односу на овог оптуженог да је помагао оптуженима ЕЕ, ЈЈ и КК, а супротно му је стављено на терет, оптужницом ОЈТ-а у Београду, а жалбом браниоца оптуженог ИИ да је првостепени суд извршио многе измене инкриминације у односу на оптужни акт детаљно описане на странама 100 и 102 побијане пресуде.

Изнети жалбени наводи оцењени су као неосновани, јер уношење детаља у изреку које не садржи оптужница, а ради се о подробнијем опису тока догађаја, уношење законских термина ради што прецизнијег описивања радњи извршења и изостављање одређених и по оцени овог суда небитних детаља, а које измене не захватају одлучне чињенице које се односе на кривично дело у питању не представља прекорачење оптужбе у правцу повреде објективног идентитета, већ само ближе и детаљније објашњавају инкриминисани догађај, тако да су супротни жалбени наводи браниоца оптуженог ИИ оцењени као неосновани.

Изостављање имена појединих оптужених из изреке првостепене пресуде у односу на оптужни акт који се односи на оптуженог ЖЖ, по оцени овог суда не представља прекорачење оптужбе, већ је иста уподобљена утврђеном чињеничном стању, по ставу првостепеног суда с обзиром на ослобађајући део првостепене пресуде који се односи на оптужене ЕЕ, КК и ЈЈ, а посебно имајући у виду и чињенично стање утврђено у ставу I тачка 1. под А) ове пресуде и јасан је став како првостепеног тако и овог суда да су оптужени ЖЖ, ЗЗ и ИИ помагали извршиоцима кривичног дела извршеног 03. октобра 1999. године, у суштини конкретно и не знајући којим лицима помажу, већ само да помажу извршиоцима тог кривичног дела, а знајући да је извршено тешко кривично дело. У изреку првостепене пресуде није унет нити

изостављен неки нови елемент у односу на онај који је већ као квалификаторна околност присутан у оптужници ОЈТ-а у Београду.

- Члан 368. став 1. тачка 11. ЗКП

Врховни суд, налази, супротно тврдњама изнетим у жалбама бранилаца оптужених ЖЖ, ИИ, ЗЗ и тог оптуженог, да је изрека побијане пресуде у односу на ове оптужене разумљива, јасна и у складу са утврђеним чињеничним стањем. Пресуда садржи јасне разлоге о одлучним чињеницама из којих се поуздано закључује како су оптужени извршили предметна кривична дела, које су све радње предузели ради извршења истих. Такође, из наведених и непротивуречних разлога се види који докази потврђују одлучне чињенице о извршењу кривичних дела и како је првостепени суд ценио изведене доказе и та утврђења нису супротна садржини доказа на којима се заснивају. Стога се у жалбама неосновано истиче супротно, а сасвим је друго питање да ли су ове чињенице правилно утврђене, то је сада већ питање чињеничног стања, а не овог жалбеног основа.

Иначе, по садржини жалбе, осим истакнутог, у основи побијају утврђено чињенично стање, да оптужени нису извршили кривична дела у питању, да је то погрешно утврђено погрешном оценом изведених доказа, због чега је првостепени суд извео и погрешне закључке.

Неосновано се жалбама бранилаца оптужених ЖЖ, ИИ и ЗЗ и овог оптуженог побија првостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Првостепени суд је правилно ценио изведене доказе и одбране ових оптужених, па је у складу са одредбом члана 352. став 1. и 2. ЗКП пресуду засновао на чињеницама и доказима који су изведени на главном претресу оценивши све доказе појединачно и скупно и при томе правилно и потпуно утврдио чињенично стање.

Поступајући на овај начин, првостепени суд је конкретно утврдио да су оптужени ЖЖ, ИИ и ЗЗ са умишљајем помогли извршиоцима кривичног дела тешког убиства из члана 114. тачка 9. Кривичног законика на начин утврђен изреком првостепене пресуде у ставу III и IV дајући за оваква своја утврђења у првостепеној пресуди одговарајуће разлоге које у свему прихвата као ваљане и овај суд и на исте упућује.

Основно питање које се поставља у вези овог жалбеног основа представља побијање правилности и потпуности утврђеног чињеничног стања, а пре свега одлучних чињеница значајних за решење ове кривично-правне ствари и то: прво, оцена изведених доказа; и, друго, умишљај оптужених.

У односу на оптуженог ЖЖ, првостепени суд је правилно утврдио чињенично стање, а наиме да је оптужени ЖЖ на захтев оптуженог ЕЕ доделио на коришћење ЕЗЕ Е1Е камион четвороосовинац марке «мм» сличних карактеристика као што је био камион са којим је извршено кривично дело тешког убиства, а у намери прикривања, и знајући да је извршено тешко кривично дело, па је преко радника Е5Е сведока РР2 и РР4, као и сведока НН38 и НН50 у књигу у којој се води евиденција додељених возила од стране Е5Е на коришћење другим корисницима, измењен податак да је камион који је употребен за извршење кривичног дела и додељен мп, - да је истог дана овај камион додељен мк - па су у вези тога и сачињена наведена решења са овим неистинитим садржајем.

Првостепени суд правилно ове чињенице утврђује из исказа сведока Рајда Јосипа који наводи да је у Е5Е радио као начелник Одељења набавке и продаје на које место га је довео његов кум оптужени ЖЖ, да је након критичног догађаја 03.10.1999. године дошао код њега тада пок. РР1, начелник за кријумчарење и по рангу виши од њега, да је носио неку цедуљу и питао га да ли зна да изради неко решење чији је број писао на цедуљици и да ли може да под истим бројем да друго решење, на шта му је овај одговорио да то мора да провери, па након консултације са оптуженим ЖЖ направио је неистиниту другу документацију која је гласила на мк, а преко одговарајућих служби. Поред тога, првостепени суд правилно је из исказа сведока РР4 утврдио да је исти у контролнику - регистру белилом избрисао податак «мп» и као корисника уписао «мк».

Поред тога не само на основу исказа сведока РР2, РР4, НН38 и НН50, већ и на основу бројних доказа и исказа сведока наведених у првостепеној пресуди, писаних доказа пре свега предмета Е5Е, чији су бројеви наведени у изреци ове пресуде, записника Ауто-мото савеза Југославије, извршених вештачења,

првостепени суд правилно и потпуно утврђује чињенично стање закључујући, а што прихвата и овај суд, да изведени докази упућују на једини могући закључак да је управо баш оптужени ЖЖ извршио кривично дело у питању на начин утврђен изреком првостепене пресуде - став III и да се на основу изведених доказа свака друга могућност искључује.

Неосновано се жалбом браниоца оптуженог ЖЖ оспорава утврђење првостепеног суда у погледу умишљаја овог оптуженог, јер је по оцени овог суда првостепени суд ту одлучну чињеницу правилно и потпуно утврдио ценећи све изведене доказе са пуно аналитичности, како појединачно и у међусобној вези и коначно закључио да је оптужени ово кривично дело извршио са евентуалним умишљајем, дајући за овакво своје закључивање веома разложне, правилне и за овај суд прихватљиве разлоге, посебно на 83 страни образложења, које утврђење првостепеног суда се жалбеним наводима, по оцени овог суда не доводи у сумњу.

Имајући у виду да су све одлучне чињенице правилно и потпуно утврђене, првостепени суд је извео правилан закључак о правној оцени радњи оптуженог ЖЖ, па је правилно одлучио и о његовој кривици и правном квалификацијом из члана 333. став 3. у вези става 1. КЗ правилно је примењен кривични закон. На основу утврђених чињеница поуздано се закључује да је оптужени ЖЖ извршио ово кривично дело и да се у његовим радњама стичу битна обележја кривичног дела за које је оглашен кривим, наравно субјективне и објективне природе.

Разлоге првостепеног суда у погледу правне квалификације противправне делатности оптуженог у свему као правилне прихвата и овај суд, с тим што је Врховни суд као другостепени, по службеној дужности, а по правилној примени кривичног закона преиначио првостепену пресуду у погледу правних чињеница, а као у изреци ове пресуде. Наиме, првостепени суд је правилно применио код правне квалификације Кривични законик, али је погрешно у изреци навео да је оптужени са умишљајем помогао извршиоцима кривичног дела из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС, а имајући у виду да је овај суд после одржаног претреса утврдио чињенично стање као у изреци ове пресуде став I тачка 1. под А) и да је извршено кривично дело тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. тачка 9. у вези члана 30. КЗ ту правну чињеницу је унео у изреку своје пресуде не дирајући у правилно и потпуно утврђено чињенично стање из првостепене пресуде.

Неосновано се жалбама браниоца оптуженог ИИ, оптуженог ЗЗ и његовог браниоца доводи у сумњу оцена изведених доказа и одбрана оптужених. Насупрот жалбених навода, овај суд налази да је првостепени суд веома детаљно, са пуно аналитичности ценио одбране ових оптужених у склопу изведених доказа и правилно и потпуно утврдио чињенично стање у односу на ове оптужене.

Пре свега из одбране оптуженог ИИ правилно се утврђује чињеница да је он још на лицу места сазнао да регистарска ознака тј. таблица која је нађена на лицу места се води у тзв., «специјалној евиденцији», а то потврђују и сведоци НН51 и НН21, док из исказа сведока НН52 првостепени суд правилно утврђује да је оптужени ИИ диктирао допис и одговор начелнику УКП ГСУП-а Београд читајући из неког нотеса, рекавши да му је то издиктирао оптужени ЗЗ називајући га шефом, с тим што овај сведок није био сигуран да ли му је овај оптужени рекао да је био код оптуженог ЗЗ, или да му је то овај пренео телефоном. Имајући у виду и дописе УКП СУП Београд СС24 као и наведене одговоре које је дао оптужени ИИ на те дописе, као исказ сведока СС24, који је прочитан на претресу пред овим судом, уз признање оптуженог ИИ, правилан је закључак првостепеног суда да су оптужени ЗЗ и ИИ извршили кривична дела на начин утврђен у изреци првостепене пресуде став IV.

На претресу пред овим судом непосредно је као сведок саслушан СС1, а то је супруг сведока НН51, и по оцени овог суда из његовог исказа нису утврђене никакве нове битне чињенице које би довеле у сумњу утврђено чињенично стање јер се овај сведок изјашњавао о чињеници да је критичне вечери довезао своју супругу сведока НН51, коју је позвао оптужени ИИ, тако да он у суштини нема непосредна и лична сазнања у вези конкретног кривичног дела, и осим те чињенице његово сведочење се највише односило на односе у полицији и каснија догађања и кретања у служби његове супруге сведока НН51.

Првостепени суд је правилно оценио одбрану оптуженог ИИ на страни 96 и одбрану оптуженог ЗЗ на страни 101, дајући и за овај суд апсолутно прихватљиве и уверљиве разлоге зашто прихвата одбрану оптуженог ИИ, а одбрану оптуженог ЗЗ оцењује као срачунату на избегавање кривичне одговорности. Наиме, признање оптуженог ИИ поткрепљују напред наведени докази, посебно искази сведока НН21 и НН52, а на посредан начин и исказ сведока НН51, због чега је одбрана оптуженог ЗЗ и оцењена на напред наведени начин, уз образложење да су неприхватљиви наводи оптуженог ЗЗ да му оптужени ЕЕ није

тражио неку тачно одређену документацију, већ да је он однео документацију коју му је дао оптужени ИИ и сведок НН51, чији искази обеснажују овакву одбрану оптуженог ЗЗ из којих се утврђује да је оптужени ЗЗ управо тражио документацију за одређени регистарски број аа, па с тим у вези је неприхватљива и одбрана оптуженог ЕЕ да је он тражио било коју документацију да би видео како се води евиденција и да се само ради о случајности, што је апсолутно нелогично и неприхватљиво.

Жалбама изјављеним у корист оптужених ИИ и ЗЗ, неосновано се оспорава утврђење првостепеног суда у погледу постојања умишљаја код ових оптужених, јер је у погледу те чињенице првостепени суд на страни 100 образложења дао веома аналитичне и јасне разлоге, зашто сматра да су ови оптужени кривично дело у питању извршили са евентуалним умишљајем. Јасан је став првостепеног суда, а што прихвата и овај суд, а као што је речено и у вези оптуженог ЖЖ, да за постојање кривичних дела у питању није нужно да извршиоци морају поименце знати извршиоце, а у сваком случају ови оптужени с обзиром на своја својства су знали да је 03.10.1999. године извршено тешко кривично дело у коме је четири лица лишено живота и у време када се већ појавила сумња да се не ради о обичној саобраћајној незгоди, врше радње извршења ових кривичних дела. Стога је правилан закључак првостепеног суда да су оптужени поступали са евентуалним умишљајем при извршењу кривичних дела у питању.

На главном претресу је извршен увид у наведене списе Општинског суда у Лазаревцу и Окружног суда у Београду посебно у предлоге за предузимање истражних радњи из којих се утврђује да су истражне радње захтеване против НН лица и у суштини у циљу откривања кривичног дела тешког дела против безбедности јавног саобраћаја, па ове доказе суд оцењује као ирелевантне имајући у виду да су ти предлози поднети пре откривања извршиоца, а имајући у виду и утврђене радње оптужених ЖЖ, ЗЗ и ИИ, до очигледности је јасно да су они својим радњама у суштини и прикривали и извршење кривичног дела и тиме извршили и кривично дело у питању.

Дакле, имајући у виду да су све одлучне чињенице правилно и потпуно утврђене првостепени суд је извео правилан закључак о правној оцени радњи оптужених ЗЗ и ИИ, па је правилно одлучио о њиховој кривици и правним квалификацијама из изреке првостепене пресуде правилно је примењен кривични закон. На основу утврђених чињеница поуздано се закључује да су оптужени ЗЗ и ИИ извршили ова кривична дела и да се у њиховим радњама стичу битна обележја кривичних дела за која су оглашени кривим, наравно, субјективне и објективне природе.

Врховни суд је као другостепени на основу правилне примене кривичног закона у изреку своје пресуде која се односи на оптужене ЗЗ и ИИ унео наведене правне чињенице с обзиром на утврђено чињенично стање као и у односу на оптуженог ЖЖ, и из истих разлога, па је непотребно то сада понављати.

Испитујући одлуку о казнама, у односу на оптужене ЖЖ, ЗЗ и ИИ, Врховни суд налази да су жалбе изјављене у корист ових оптужених, у том делу основане. При одмеравању казни оптуженима првостепени суд је ценио објективну тежину извршених кривичних дела, а затим све оне околности поближе утврђене и описане у првостепеној пресуди. Тим свим околностима дат је одређен значај које оне имају код одмеравања казне, па је оптуженом ЖЖ изречена казна затвора у трајању од 2-две године и 5-пет месеци, оптуженом ЗЗ казна затвора у трајању од 1-једне године и 7-седам месеци, а оптуженом ИИ казна затвора у трајању од 9-девет месеци.

Врховни суд, међутим, оцењује да су изречене казне веће него што је то нужно са становишта сврхе кажњавања и због своје неоправдане строгости не представљају адекватне казне, па су у том погледу жалбе изјављене у корист ових оптужених основане. Стога је Врховни суд поновном оценом и дајући утврђеним околностима онај значај које у случају оптужених то и заслужују, оптуженом ЖЖ изрекао казну затвора у трајању од 1-једне године и 6-шест месеци, оптуженом ЗЗ казну затвора у трајању од 10-десет месеци и оптуженом ИИ казну затвора у трајању од 6-шест месеци, налазећи да утврђене олакшавајуће околности у односу на оптужене ЗЗ и ИИ имају карактер нарочито олакшавајућих околности у смислу члана 56. и 57. КЗ, из ког разлога је овај суд и применио институт законског ублажавања.

По оцени Врховног суда, овако изречене казне су сразмерне тежини учињених кривичних дела, степену кривице оптужених, који је посебно цењен кроз њихов досадашњи живот, те ће ове казне у потпуности испунити захтеве специјалне и генералне превенције, односно, остварити сврху кажњавања прописана законом у оквиру опште сврхе кривичних санкција (члан 4. став 2. и члан 42. КЗ), па је у таквој ситуацији жалба Јавног тужиоца у погледу одлуке о казнама у односу на ове оптужене оцењена као неоснована.

С обзиром на напред изложено првостепена пресуда је у односу на оптужене ЖЖ, ЗЗ и ИИ по службеној дужности преиначена правилном применом кривичног закона и у погледу одлуке о казнама уважањем жалби изјављених у корист ових оптужених, док су у осталом делу жалбе изјављене у корист оптужених ЖЖ, ЗЗ и ИИ из напред наведених разлога одбијене као неосноване.

Имајући у виду да је првостепена пресуда у односу на оптужене ЖЖ, ЗЗ и ИИ преиначена само у погледу правилне примене закона и правних чињеница, као што је напред речено, да иако је одржан претрес пред овим судом као другостепеним чињенично стање у односу на ове оптужене је остало неизмењено, из којих разлога је овај суд одлучио да у односу на овај део пресуде (став I тачка 1 под Б и В), жалба није дозвољена.

Став II.

Жалбом Јавног тужиоца осим навођења да се првостепена пресуда у делу који се односи на оптужене ЈЈ и КК – ослобађајући део, побија и због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП није наведено ништа конкретније, у чему би се те повреде кривичне процедуре састојале, и по суштини жалбом се оспоравају чињенични и правни закључци првостепеног суда пре свега оцена изведених доказа. Стога је првостепена пресуда у овом делу испитана само у погледу оних повреда на које овај суд, као другостепени облигаторно пази у смислу члана 380. став 1. тачка 1. ЗКП, али такве повреде нису нађене.

Рацио жалбе јавног тужиоца је да је првостепени суд из бројних изведених доказа извео погрешан закључак да тајно праћење оштећеног ОО није било интензивно и атипично, да је стога оптужени ЈЈ морао знати о постојању плана за лишење живота оштећеног ОО са чим га је упознао оптужени ЕЕ, због чега је издао налоге __, __ и __ одељењу Е2Е да се интензивира праћење и добијене податке прослеђивао оптуженом ЕЕ, а да је у односу на оптуженог КК извео погрешан закључак да нема доказа да је овај оптужени извршио кривично дело како је оптужен, уз инсистирање у жалби да је првостепени суд из чињенице да је оптужени КК био на лицу места и да ништа није предузео као начелник СУП-а __, у циљу откривања кривичног дела и његових извршиоца, после критичног догађаја се састао са оптуженим ЕЕ као и других бројних доказа био у обавези да изведе супротан закључак доследан тези оптужбе.

Као што је напред речено и у вези овог дела првостепене пресуде и на претресу пред овим судом изведени су бројни докази, који су напред презентирани, а прочитани су и искази сведока СС21, СС22 и СС23, који су такође били на лицу места у време вршења увиђаја, и по оцени овог суда из свих доказа изведених како у првостепеном тако и пред овим судом несумњиво је утврђена чињеница да је по налогу оптуженог ЕЕ интензивирано праћење оштећеног ОО. Да је ту наредбу реализовао оптужени ЈЈ како се то и у жалби тврди, да су сви подаци од оперативних радника достављани њему, оптуженом ЈЈ, а он их прослеђивао оптуженом ЕЕ.

Међутим, и по оцени овог суда из тих чињеница и околности не може се са сигурношћу утврдити да је и оптужени ЈЈ био упознат са планом лишења живота оштећеног ОО и да је у том циљу и достављао податке оптуженом ЕЕ и тиме извршио кривично дело у питању помагањем. Као што је речено, с обзиром на створени план о лишењу живота оштећеног ОО сасвим је логично да са тим планом буде упознато што мање људи, и закључак овог суда је да се на основу доказа из првостепеног поступка и доказа изведених пред овим судом утврђује да је са тим планом оптужени ЕЕ упознао само оптуженог АА, па с обзиром на то, закључак је и овог суда да нема доказа да је о том плану нешто знао и оптужени ЈЈ и да је из тих разлога достављао податке о кретању оштећеног ОО оптуженом ЕЕ.

Тачно је својство оптуженог ЈЈ да је он био начелник Е1Е __, али из те чињенице овај суд није могао са сигурношћу и на несумњив начин утврдити и закључити да је оптужени ЈЈ знао за створени план, и по оцени овог суда све утврђене чињенице везане за интензивирање праћење, достављање података, остале су у сфери индиција и у првостепеном и у поступку пред овим судом и нису прерасле у извесност, због чега је и по оцени овог суда првостепени суд правилном применом закона и члана 355. тачка 3. ЗКП овог оптуженог ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело убиства из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС у помагању у вези члана 24. КЗ СРЈ, с тим да је ово дело у односу на оштећеног ОО остало у покушају у вези члана 19. КЗ СРЈ.

Такође, и у односу на оптуженог КК сви изведени докази како у првостепеном тако и у поступку пред овим судом, су оцењени као извесне индиције у циљу извршења кривичног дела у питању, али и оне нису прерасле у извесност, јер из наведених чињеница на којима се и жалбом инсистира не може се закључити да је овај оптужени био упознат са планом за лишење живота оштећеног ОО, из напред наведених разлога, и да је радњама представљеним у оптужници, а и првостепеној пресуди с умиљшајем помагао у извршењу кривичног дела у питању.

Стога је и по оцени овог суда првостепени суд правилно утврдио да нема доказа да је овај оптужени извршио кривично дело убиства помагањем из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС у вези члана 24. КЗ СРЈ, с тим да је у односу на оштећеног ОО ово кривично дело остало у покушају у вези члана 19. КЗ СРЈ.

Стога не стоје супротни наводи у жалби Јавног тужиоца да се из изведених доказа може извести супротан закључак, тј., да су ови оптужени извршили та кривична дела, а који се у суштини свде на другачију оцену изведених доказа. Наиме, у жалби Јавног тужиоца се и не указује на постојање неке чињенице, околности или пак доказа који нису били цењени од стране првостепеног суда и који би доводили у сумњу правилност таквог закључивања, већ се само износи сопствена оцена истих чињеница и околности које је првостепени суд имао у виду и по налажењу Врховног суда правилно оценио и за своје закључивање дао јасне, логичне и за овај суд у свему прихватљиве разлоге и правилном применом члана 355. тачка 3. ЗКП оптужене КК и ЈЈ ослободио оптужбе за кривична дела у питању. Овакав закључак првостепеног суда не доводе у сумњу ни докази изведени у поступку пред овим судом, а који су напред презентирани, анализирани и цењени.

Како, с обзиром на све напред изнето нису основани жалбени наводи јавног тужиоца којима се првостепена пресуда побија у ослобађајућем делу и у односу на оптужене ЈЈ и КК, а нема ни повреде закона које другостепени суд испитује по службеној дужности у смислу члана 380. ЗКП, Врховни суд је одбио као неосновану жалбу Јавног тужиоца и на основу члана 388. ЗКП потврдио првостепену пресуду у том делу.

Са напред изнетих разлога одлучено је као у изреци ове пресуде став I и II.

Саветник Врховног суда Србије Председник већа-судија,

Драгана Вуксановић, с.р. Драгомир Милојевић, с.р.

Записничар,

Славица Ђорђевић, с.р.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против ове пресуде само у односу на став I тачка 1 под А дозвољена је жалба у року од 15 дана по пријему отправка ове пресуде, Врховном суду Србије као суду трећег степена, а преко првостепеног суда, док у односу на став I тачка 1 под Б и В, (односи се на оптужене ЕЕ, ЗЗ и ИИ) и став II жалба није дозвољена.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сђ